

GOSTIŠČE TURK
Ribje in mesne specialitete
ter jedi s tartufi

10% popust
ob rezervaciji

Bertoki - Bertocchi,
Cesta med vinogradi 34
Tel: +386-5-639-25-95
gostisce_turk@siol.net

Predsednik ZSŠDI
Jure Kufersin se na
aprilskem občnem
zboru ne bo več
potegoval
za predsedniško
mesto

14

Črna celina
z zlato prihodnostjo

šepet
ulice
Montecchi

8

GOSTIŠČE TURK
Sprejemamo rezervacije za
zaključene družbe!

za goste praznovanj
prijetno presenečenje!

Tel: +386-5-639-25-95

Primorski dnevnik

PETEK, 4. JANUARJA 2013

Št. 2 (20.630) leto LXIX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,20 €

9 771124 666007

Bo pomlad Slovencem v Avstriji prinesla boljše čase?

RADO GRUDEN

Predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev Valentin Inzko je v obračunu lanskega leta poudaril, da je bilo leto 2012 za Slovence v Avstriji leto stagnacije ali celo nazadovanja. Čeprav Inzko ne zastopa celotne manjšine, pa bi težko trdili, da je njegova zaskrbljenost pretirana. Po sprejemu dogovora o dvojezičnih krajevnih napisih aprila leta 2011 je bilo namreč manjšinsko vprašanje v Avstriji in na Koroškem potisnjeno povsem na stranski tir, o drugih za manjšino zelo konkretnih in najbrž tudi bolj važnih problemih pa se ni govorilo skoraj nič. Dvojezični krajevni napisi imajo sicer velik simbolni pomen in predstavljajo viden zunanji znak, da na Koroškem poleg nemške večine živijo tudi Slovenci. Toda manjšina potrebuje tudi konkretno pomoč, ki med drugim zadeva dvojezično šolstvo, glasbeno izobraževanje v slovenskem jeziku, ustrezno medijsko pokritost in možnosti za kulturni razvoj.

Vprašanje je ali lahko Slovenci v Avstriji pričakujejo, da se bodo zadeve letos obrnile na bolje. Na Koroškem bodo sicer že čez dva meseca deželne volitve, na katerih naj bi po vseh napovedih prišlo do velikih sprememb. Svobodnjaki glavarja Gerharda Dörflerja, ki so se (in se še) najbolj upirali bolj odprti politiki do manjšin, naj bi namreč po dolgem času izgubili primat na Koroškem, njihovo mesto pa naj bi prevzeli socialdemokrati. V novem deželnem zboru bosta po vsej verjetnosti tudi dve Slovenki, in sicer socialdemokratka Ana Blatnik in predstavnica Zelenih Zalka Kuchling.

Vse to je spodbudno, kljub temu pa je malo konkretnih znakov, da bodo s političnimi spremembami in pomladjo prišli tudi boljši časi za Slovence. Manjšinsko vprašanje je bilo namreč za vse stranke že rešeno s postavitvijo dvojezičnih napisov, o ostalih obvezah Republike Avstrije in Koroške do manjšine pa nihče več ne govori. Da bi dosegli kaj več, bodo morali Slovenci v Avstriji v odnosu do deželnih in državnih oblasti v večji meri kot doslej preseči razlike, ki so nekaj povsem normalnega, in vsaj glede najpomembnejših vprašanj najti skupni jezik. Brez tega tudi boljše vzdušje, ki na Koroškem dejansko obstaja, ne bo dovolj.

Seveda ne bo odveč, če bo tudi Slovenija od časa do časa severno sosedo spomnila, da s postavitvijo dvojezičnih tabel še ni izpolnila obvez, ki so jasno zapisane tudi v Avstrijski državni pogodbi.

ITALIJA - Volilna kampanja

Monti ubral pot polemik

RIM - Mario Monti se je v volilni kampanji očitno odločil za polemične tone. Včeraj je tako ostro napadel Silvia Berlusconi in obenem tudi vodjo Demokratske stranke Pier Luigi Bersanija, češ da je pod kvarnim vplivom Nichija Vendole in predvsem »konservativnega gibanja«, ki ga vodi sindikalne zveza CGIL.

Berlusconi je predsedniku vlade v odstopu očital, da je potisnil Italijo v hudo gospodarsko krizo, Bersani je nekoliko bolj zmerno opozoril Montija, da takšni napadi ne vodijo nikamor, čeprav smo v volilni kampanji. Bersani se je včeraj med drugim srečal s svojim tekmečem na nedavnih primarnih volitvah Matteom Renzijem (na fotografiji ANSA). Oba zagotavljata, da na neformalnem srečanju nista govorila o sestavi kandidatnih list, pogovarjala naj bi se predvsem o prihodnosti Demokratske stranke, ki ji vse predvolilne raziskave na volitvah 24. in 25. februarja napovedujejo volilno zmago.

Na 9. strani

OPČINE - Banka Podružnici NLB v Trstu grozi zaprtje?

OPČINE - Primorske novice so včeraj poročale o sanacijskem programu, ki ga za Evropsko komisijo pripravlja Nova Ljubljanska banka. Slednji naj bi med drugim predvideval tudi zaprtje nekaterih nedonosnih hčerinskih družb in bank, med katerimi pa naj bi se pojavila tudi tržaška oz. italijanska podružnica NLB na Opčinah.

Usoda banke, ki se je pred tremi leti iz mestnega središča preselila v nove in energetske varčne prostore na Opčinah, je bila na nitki že marca 2011.

Na 5. strani

POLITIKA - Število deželnih svetnikov

Vse manj možnosti za spremembe v FJK

3

URBANISTIKA - Denar za preureditev »placa«

Nabrežina: Dežela izpolnila obvezo

TRST - Deželna uprava Furlanije-Juljske krajine je nakazala 1,538 milijona evrov za korenito urbanistično preureditev osrednjega nabrežinskega trga, ki nosi ime po svetem Roku. To je naredila z odlokom direktorice za infrastrukturo, prostorsko načrtovanje in javna dela, s katerim je tudi privolila v preliminarni načrt za prihodnost trga, ki ga je po nalogu Občine Devin-Nabrežina izdelal inženir Peter Sterni. Novico o deželnem odloku je sporočil občinski odbornik za javna dela Andrej Cunja. Preureditvena dela se morajo začeti najpozneje novembra prihodnje leto.

Na 4. strani

TRŽIČ - Sprožil jo je ribiški zavod ETP

Na Tržiškem ofenziva proti ameriškemu raku

11

ZAVAROVALNICE

Lani največ škode povzročil orkan Sandy

BERLIN - Naravne katastrofe so lani zavarovalnice stale 50 milijonov evrov, od tega so morale institucije skoraj dve petini škode izplačati zaradi orkana Sandy, je v sporočilu za javnost zapisala nemška zavarovalnica Munich Re. Skupna vrednost škode, ki je posledica naravnih katastrof iz leta 2012, pa je ocenjena na 122 milijard evrov. Na ZDA je v lanskem letu odpadlo okoli 67 odstotkov skupne škode in 90 odstotkov vse zavarovane škode.

Najvišji delež zavarovanih škod je, kot že omenjeno, lani odpadel na orkan Sandy, ki bo zavarovalnice po sedanjih ocenah skupaj stal okoli 19 milijard evrov. Vsekakor pa so bile skupne škode v lanskem letu občutno nižje kot v letu poprej, ko je njihova vrednost dosegla 305 milijard evrov. Največ so k temu prispevali potres in cunami na Japonskem ter poplave na Tajskem.

Na 9. strani

Inzko opozarja na položaj manjšine

Na 2. strani

Nabrežina: aktivnosti domačega jusa

Na 4. strani

V Trstu lani manj kaznivih dejanj

Na 4. strani

Gorica bo dobila še eno krožišče

Na 10. strani

Goriška Brda imajo nov turistični portal

Na 10. strani

SLOVENIJA - Predsednik Pahor začel pogovore o kandidatih za varuha človekovih pravic

Za zdaj še brez dogovora

LJUBLJANA - Predstavniki slovenskih parlamentarnih strank so pri predsedniku republike Borutu Pahorju opravili ločene posvete o kandidatih za varuha človekovih pravic in kandidatih za prvega namestnika predsednika računskega sodišča. Sodeč po izjavah, noben od predlaganih kandidatov za varuha za zdaj ne uživa zadostne, dvotretjinske podpore.

Tokrat je Pahor opravil pogovore s predstavniki vseh sedmih parlamentarnih poslanskih skupin, danes pa je predviden še pogovor s predstavnikom obeh manjšin. Ob kandidatih za obe omenjeni mesti pa so spregovorili tudi o spremembah referendumске ureditve.

Bolj kot pri kandidatu za varuha pa so si stranke očitno enotne pri kandidatu za prvega namestnika predsednika Računskega sodišča RS. Kot izhaja iz izjav, stranke med štirimi kandidati za to mesto z zadostno večino podpirajo zdajšnjega vrhovnega revizorja na računskem sodišču Jorga Kristijana Petroviča. Slednjemu so po posvetu pri

predsedniku republike izrecno podpora izrekli v DL, SLS in NSi.

Predstavniki poslanskih skupin so na posvetu pri predsedniku države spregovorili tudi o spremembah referendumске ureditve, pri čemer so se, kot so po posvetu povedali nekateri, strinjali, da stranke z omenjenimi spremembami niso bile še nikoli tako blizu.

Za varuha človekovih pravic je na poziv predsednika republike še v prejšnjem mandatu prislo 26 kandidatov. Pahor naj bi kandidata v potrditev DZ predlagal enkrat v prihodnjem tednu, pri tem pa lahko predlaga tudi kandidata, ki se na poziv ni prijavil. Poslanci o kandidatu glasujejo tajno, za njegovo izvolitev pa je potrebna dvotretjinska večina oziroma glasovi 60 poslancev.

Konec februarja se izteče šestletni mandat aktualni varuhinji Zdenki Čebašek-Travnik, ki se na poziv ni prijavila in tudi ni dala soglasja h kandidaturi, ko sta jo predlagala Združenje Forum romskih svetnikov Slovenije in Eko krog. Je pa pozneje dejala, da bi se bila

Zdenki Čebašek-Travnik bo konec februarja potekel šestletni mandat varuhinje človekovih pravic

ARHIV

pripravljena pogovarjati o ponovni kandidaturi, če bi jo predsednik republike o tem povprašal.

Za prvega namestnika predsednika računskega sodišča pa se potegujejo

štirje kandidati. Tudi o namestniku predsednika računskega sodišča bodo poslanci odločali na tajnem glasovanju, kandidat pa bo imenovan, če bo zanj glasovala večina vseh poslancev.

KOROŠKA - Valentin Inzko o položaju manjšine v lanskem letu

»Leto stagnacije«

Letos bodo pri NSKS volili predsednika organizacije in člane Zbora narodnih predstavnikov

CELOVEC - Leto 2012 je bilo tako v deželni politiki kot tudi na področju manjšinske politike na Koroškem »leto stagnacije, če ne celo leto nazadovanja«. To je ob vstopu v novo leto 2013 ugotovil predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev (NSKS) Valentin Inzko.

Kot je Inzko povedal v pogovoru za slovenski spored avstrijske radiotelevizije (ORF), leta 2012 namreč ni bilo bistvenih napredkov predvsem, kar zadeva uradno manjšinsko politiko, pa tudi dialog med Slovenci v Avstriji bi bil lahko po njegovem mnenju boljši. Optimizem, ki je zavel po kompromisnem dogovoru o dvojezičnih napisih 26. aprila 2011, je hitro zbledel, je ocenil predsednik NSKS. Ob tem je Inzko pristavil, da se je ozračje v deželi sicer izboljšalo, razlogov za zadovoljstvo pa ni veliko. Še posebej v zvezi z istovrstno podpisanim memorandumom, ki poldrugo leto po podpisu ni uresničen niti v eni samo točki. V zvezi z odnosi znotraj manjšine pa je Inzko vnovič poudaril, da si želi čim prej enotno, skupno zastopstvo koroških Slovencev.

Inzko, ki je drugače Visoki predstavnik Evropske unije v Bosni in Hercegovini, je še napovedal, da bo Narodni svet koroških Slovencev že spomladi letos imel svoje volitve, na katerih bodo neposredno volili predsednika organizacije, istočasno pa bodo tudi volitve najvišjega organa te krovne organizacije, Zbora narodnih predstavnikov (ZNP). Na volitvah predsednika NSKS, katerih naj bi se udeležilo okoli 3000 članov NSKS, naj bi se po napovedih za to funkcijo vnovič potegoval tudi Inzko.

Z oceno Inzka glede položaja slovenske manjšine na Koroškem se je več ali manj strinjal tudi predsednik Skupnosti koroških Slovencev in Slovenk (SKS) Bernard Sadovnik. Za politiko koroških Slovencev velja, da po letu 2011, ki je bilo zaznamovano z dogovorom o dvojezični topografiji, v lanskem letu konkretnih političnih viškov pravzaprav ni bilo, je še dejal predsednik SKS.

Predsednik NSKS Valentin Inzko je dejal, da je bilo za Slovence v Avstriji leto 2012 leto stagnacije ali celo nazadovanja

ARHIV

KRANJ - Poskušali so ga zaustaviti Avstrijski državljani z vozilom bežal pred policijo in povzročil hudo prometno nesrečo

KRANJ - Gorenjski policisti so včeraj ponoči okoli 1. ure pri kontroli prometa v Hrastju pri Kranju in na avtocesti proti Radovljici ustavljali 29-letnega avstrijskega državljanja, ki je vozil nevarno. Ker ga patrolja ni mogla ustaviti, se je v ustavljanje voznika vključilo še več policistov. Zasledovanje se je končalo s hudo prometno nesrečo.

Kot so sporočili s kranjske policijske uprave, so policisti skušali ustaviti tujca s postopnim zmanjševanjem hitrosti. To jim ni uspelo, saj se je tujec z vozilom najprej zaletel v vozilo patrolje, potem pa jo še prehitel. S svojo vožnjo je preprečeval, da bi ga policisti lahko varno ustavili. Zato je tretja patrolja pri izvozu z avtoceste za Brezje postavila t.i. stinger, preko katerega je voznik zapeljal, kljub temu pa se še vedno ni ustavil. S predrtimi pnevmatikami je nadaljeval vožnjo in najprej trčil v odbojno ograjo, potem pa še v vozilo četrte patrolje, ki je tujca s prižganimi modrimi lučmi čakala na za-

viralnem pasu izvoza z avtoceste za Lesce.

Trčenje je bilo tako silovito, da je policijsko vozilo odbilo okoli 50 metrov naprej, policista in dva službena psa pa so ostali ukleščeni v vozilu. S tehničnim posegom so policista rešili šele gasilci. Tujec in en policist sta v nesreči utrpela hude telesne poškodbe, trije policisti pa so bili lažje poškodovani. Službena psa sta poginila na kraju nesreče.

Predstavnik PU Kranj za odnose z javnostmi Boštjan Glavič je za STA pojasnil, da sta v jeseniški bolnišnici ostala dva policista in tudi avstrijski državljani, a so vsi zunaj življenjske nevarnosti. Dva policista, ki sta bila v nesreči lažje poškodovana, pa sta v domači oskrbi. Glavič je povedal, da za zdaj preučujejo sume kaznivih dejanj preprečitve uradnega dejanja uradni osebi in napada na uradno osebo. Potrdil pa je, da policiji ni znano, zakaj je avstrijski državljani bežal. (STA)

SODIŠČE - Sporna lastninjenja

Na zatožno klop ob Bošku Šrotu tudi Igor Bavčar

Igor Bavčar

Boško Šrot

LJUBLJANA - Ljubljansko okrožno sodišče je zavrnilo ugovore sedmih fizičnih in dveh pravnih oseb na vložene obtožnice v primeru domnevno spornega lastninjenja Pivovarne Laško in trgovanja z delnicami Istrabenza. Na zatožno klop bo poleg nekdanjega predsednika uprave laške pivovarne Boška Šrota sedel tudi nekdanji prvi mož Istrabenza Igor Bavčar.

Sodišče in tožilstvo sicer uradno še ne moreta potrditi, kdo je med obtoženimi v omenjeni zadevi, sta pa Šrot in Bavčar že avgusta lani potrdila, da sta se znašla na seznamu obdolženih. Šrot je za STA včeraj tudi potrdil, da je sodišče zavrglo njegovo pritožbo na vloženo obtožnico, medtem ko Bavčar še ni bil seznanjen z odločitvijo sodišča.

Vendar pa so na specializiranem tožilstvu za STA pojasnili, da so bili zavrnjeni vsi ugovori obdolženec (sedmih fizičnih in dveh pravnih oseb), razen za nekdanjo Šrotovo poslovno sodelavko Vesno Rosenfeld. Obtožnica, ki jo je tožilstvo vložilo avgusta lani, je tako tudi postala pravnomočna. Specializirano tožilstvo je neposredno obtožnico zaradi domnevnih nepravilnosti pri lastninjenju Pivovarne Laško vložilo že leta 2010, a jo je sodišče nato lani zavrnilo in uvedlo preiskavo. Med očitanimi dejanji tožilstvo obtoženim očita zlorabo položaja, ponareditev ali uničenje poslovnih listin in pranje denarja.

Nova obtožnica naj bi bila sestavljena predvsem iz ovadbe Zorana in Damjana Jankovića zoper Šrota in Bavčarja, ki se nanaša na trgovanje z delnicami Istrabenza, ter poslovanja med povezanimi družbami znotraj skupine Pivovarne Laško. Policija je domnevne nepravilnosti pri lastninjenju Pivovarne Laško začela pre-

iskovati leta 2008, naznanilo o sumu nepravilnosti pa je policiji posredovala tudi Agencija za trg vrednostnih papirjev. Jeseni leta 2009 se je nato zvrstilo več hišnih preiskav, začasno pa sta bila pridržana tudi Bavčar in Šrot.

Pivovarna Laško in njene hčerinske družbe naj bi bile zlorabljene za povečanje koncentracije Šrotovega lastništva v skupini Pivovarne Laško, ki jo je izvajal prek povezanih družb Infond Holdinga. Tožilstvo po poročanju medijev trdi, da so bile Pivovarna Laško in njene hčerinske družbe z očitanimi kaznivimi dejanji oškodovane za 109 milijonov evrov.

Poleg Šrota in Bavčarja se je ob prvi vložitvi obtožnice omenjalo več imen morebitnih obdolženec. V preiskavi naj bi tožilce zanimala predvsem vloga nekdanjega predsednika uprave Maksime Holdinga Nastje Sušinskega, nekdanjega svetovvalca za finance v Istrabenzu Kristjana Sušinskega, lastnika Sportine Bahtijarja Bajrovića, kranjskega odvetnika Branka Lipovca in nekdanjega direktorja Infond Holdinga Matjaža Rutarja. Med imeni možnih obdolženec se je omenjala tudi nekdanja "slamnata" lastnica Šrotovega podjetja Kolonel Danijela Raković.

V domnevno spornem lastniškem prevzemanju pivovarne so se zvrstile tudi zasebne tožbe. Štiri odvisne družbe Pivovarne Laško - Pivovarna Union, Radenska, Fructal in Delo - so vložile odškodninske tožbe zoper družbo Atka-Prima kot nekdanjo koncernsko krovno družbo laške pivovarne ter njenega nekdanjega lastnika Šrota. Z njimi zahtevajo plačilo odškodnin v skupni višini 116,7 milijona evrov. Tožno zoper družbo Atka-Prima in Šrota je vložila tudi Pivovarna Laško. (STA)

VOLITVE - Bivši tržaški župan

Illy: Monti edino upanje

TRST - Mario Monti predstavlja edino upanje za prihodnost Italije, pravi Riccardo Illy, ki se sicer boji, da namerava predsednik italijanske vlade v odstopu oblikovati neke vrste novo Krščansko demokracijo, kar po njegovem nikakor ni dobro. Illy je v intervjuju za neapeljski dnevnik Il Mattino poudaril, da sta tako desna kot leva sredina politična jetnika oziroma talca skrajnih sil v obeh koalicijah. Demokratska stranka naj bi bila pod negativnim vplivom stranke SEL predsednika Apulije Nichija Vendole. Ljudstvo svobode pa talec Severne lige. Obe stranki sta v preteklosti imeli priložnost, da bi se znebili teh skrajnih zaveznikov, te priložnosti pa nista znali ali hoteli izkoristiti, meni Illy.

Bivši župan Trsta in bivši predsednik Furlanije-Juljske krajine v intervjuju za neapeljski časnik obžaluje, da bodo Italijani februarja spet šli na volišča z zakonom, ki državi ne zagotavlja stabilnosti in torej trdnih vladnih večin. Illy sicer pojasnjuje, da je Krščanska demokracija v določenem zgodovinskem obdobju naredila marsikaj koristnega za Italijo, ampak ko ni prave »tekmovalnosti« se stranke zaprejo vase, nastajajo struje in frakcije in vse se nato odvija po načelu pripadno-

Illy s priljubljeno skodelico kave

sti. Pri tem najbolj nastrada dobra politika in tako je po Illyjevem prepričanju propadla t.i. prva italijanska republika.

Illy se je po pekočem in nepričakovanem porazu na deželnih volitvah 2008 umaknil s političnega prizorišča, kolikor toliko redno pa se v časopisju pojavlja z intervjuji, stališči in komentarji o političnih zadevah. O njem se je pred nekaj meseci govorilo kot o možnem kandidatu za predsednika FJK, šlo pa je le za ugibanja in govorice.

VOLITVE - Rim se obotavlja z odločitvijo

Vse manj možnosti za zmanjšanje števila deželnih svetnikov FJK

RIM - Poslanska zbornica bo morda šele sredi tega meseca obravnavala ustavni zakon o zmanjšanju števila deželnih poslancev Furlanije-Juljske krajine. Točni datum sklica poslanske zbornice naj bi določili na seji vodij parlamentarnih skupin, ki do včeraj sploh še ni bila formalno sklicana. Iz neuradnih virov se je izvedelo, da naj bi se poslanci zbrali takoj po 15. januarju, ko naj bi na dnevnem redu imeli tudi odobritev nekaterih pomembnih vladnih odlokov. Vse je pod vprašajem, zmanjšanje števila deželnih svetnikov mora odobriti vsaj 316 poslancev (navadna večina). In to predstavlja veliko neznanko, ker je za odobritev vladnih odlokov potrebna navadna večina, za ustavni zakon pa absolutna večina poslanske zbornice.

Furlanski poslanec UDC Angelo Compagnon je optimist, torej prepričan, da bo parlamentu tudi med volil-

no kampanjo uspelo spremeniti sestavo skupščine FJK. V drugih strankah so bolj previdni, saj ne vidijo razlogov, da bi poslanci iz drugih italijanskih dežel prišli v Rim in glasovali o zadevi,

ki jih sploh ne zanima. V desni in levi sredini zagotavljajo, da bodo poskrbeli za navzočnost zadostnega števila poslancev, nihče pa ne more zagotoviti, da bo ukrep za FJK resnično odobren.

LA MAGLIA
ŽENSKA OBLAČILA
TRŽIČ
ulica Roma 58
Tel. 0481.790074

JUTRI SE ZAČENJAJO RAZPRODAJE!
IZJEMNE UGODNOSTI,
POPUSTI DO 50%

Tudi modni udobni in prilagojeni kroji

Super popusti zate samo v ilGiulia...

SALE!

-75%

-25%

-50%

Nov urnik:

PON-SOB 09:00 - 20:00

NEDELJA 10:00 - 19:30

www.ilgiulia.it

ilGiulia

ilgiuliatrieste

Ul. Giulia 75/2 - Trst

JAVNA DELA - Odlok FJK, ki nakazuje milijon evrov za projekt

Dežela uradno podprla načrt za nabrežinski trg

Deželna uprava je uradno nakazala 1,538 milijona evrov za korenito urbanistično preureditev osrednjega nabrežinskega trga, ki nosi ime po svetem Roku. To je naredila z odlokom direkcije za infrastrukturo, prostorsko načrtovanje in javna dela, s katerim je tudi privolila v preliminarni načrt za prihodnost trga, ki ga je po nalogu Občine Devin-Nabrežina izdelal inženir Peter Sterni.

Novico o deželnem odloku je sporočil občinski odbornik za javna dela Andrej Cunja. Preureditvena dela se morajo začeti najpozneje novembra prihodnjega leta, v nasprotnem primeru se bo denar »vrnil« v deželno blagajno. Občina namerava pospešiti vse birokratske postopke, začeni s dodelitvijo izdelave dokončnega načrta za trg, kateremu bo sledil izvršilni projekt. Vsi ti postopki bodo po besedah pristojnega odbornika, kot doslej, potekali transparentno in v sozvočju s potrebami in predlogi domačinov. Slednji so v prejšnjih mesecih pokazali in dokazali veliko navezanost na trg.

Na institucionalni spletni strani Občine Devin-Nabrežina (www.comune.duino-aurisina.ts.it) so na razpolago vsi dokumenti v zvezi s preliminarnim načrtom inž. Sternija. Slednji so v papirnati obliki na voljo v občinski pisarni URP v Kamnarski hiši Iga Grudna v Nabrežini. Odborništvu, ki ga vodi Cunja, vabi vse zainteresirane, da si ogledajo načrte ter da morebitne pripombe, nasvete in kritike pošljejo občinski upravi na osnovi pravilnika, ki je priloženo dokumentaciji o trgu. Občinska uprava se zahvaljuje vsem občankam in občanom, ki bodo tudi ob tej priložnosti aktivno sodelovali v postopku za ovrednotenje nabrežinskega »placa«.

Okvirno zamisel za trg je zasnovala uprava župana Giorgia Reta pod vodstvom podžupana Massima Romite, ki je k sodelovanju privabil strokovnjake in istočasno tudi krajanje, nabrežinska društva in nenazadnje lastnike tamkajšnjih trgovskih obratov. Poučen primer demokratične sodelovanja pri pomembnem javnem delu, pri kateri vztraja tudi levosredinska uprava župana Vladimirja Kukanje.

Nabrežinski »plac« bo doživel korenito prenavo in obnovo

KROMA

NABREŽINA - Sodelovanje med Občino in jurskim odborom

Na območju nekdanjega kopališča bodo uredili večje parkirišče

V Nabrežini se je prvič sestala delovna skupina, v kateri sedijo po trije zastopniki domačega jusa in občinske uprave. Omizje, ki deluje v sklopu občinske konzulte jusov in srenj, vodi podžupan Massimo Veronese in predsednik jurskega odbora Walter Pertot. Na sestanku so pretresli vsa aktualna vprašanja v odnosih med jusrji in Občino Devin-Nabrežino ter postavili temelje za izvedbo nekaterih skupnih projektov.

Najprej so obravnavali prihodnost stavbe na osrednjem vaškem trgu (hišna številka 101) ob občinski knjižnici, za obnovitev katere čakajo na finančno pomoč Evropske unije. V pričakovanju tega prispevka bodo jusrji pripravili načrt za namembnost in čim bolj smotrno uporabo stavbe. Padla je zamisel, da

WALTER PERTOT

bi lahko gostila socialni center (predvsem za potrebe starejših) v povezavi s sosednjo knjižnico. Govor je bil nato tudi o prihodnosti stavbe bivše klavnice (hišna številka 85, za nabrežinsko cerkvijo), ki je sicer potrebna nujnih popravil, začeni s streho.

Na sestanku je tekla beseda tudi o nekdanjem javnem kopališču ob pokrajinski cesti, na katerem načrtujejo parkirišče za potrebe osrednjega nabrežinskega trga. Najprej bo treba vsekakor porušiti tamkajšnjo propadajočo poslopje, načrt pa je vezan na urbanistično preureditev Trga sv. Roka. Predstavnik jusrjev in Občine so nato vzeli v pretres možnost za dodelitev godbenemu društvu Nabrežina stavbo v Nabrežini Kamnolomi (za servisnim centrom), medtem ko je Veronese predstavil občinski načrt za splošno ovrednotenje nekdanjega kamnoloma Ivere v bližini županstva, ki je vezan na načrt bivšega gledališča Lege nazionale. Lastnik zapuščene stavbe je sicer Pokrajina, s katero se Občina Devin-Nabrežina pogaja o prihodnji namembnosti tega območja.

Slovenščina za uslužbence blagajne za gradbince

Zdravstveno-socialna blagajna za delavce v gradbenem sektorju (v it. Cassa edile) bo svojim uslužbencem ponudila možnost tečaja slovenskega jezika. Tečaje bo vodila Eva Srebrnič, profesorica na Univerzi v Vidmu in priznana tolmačica ter prevajalka. Uradni začetek tečaja bo v četrtek, 10. januarja, ob 13.30 ob navzočnosti pokroviteljice pobude, slovenske podjetnice Aleksandre Pangerc, ki je tudi članica upravnega sveta omenjene blagajne. Glavni pobudnik tečaja slovenščine je podpredsednik ustanove Giorgio Lazzarini, sicer sindikalist CISL.

Ustanova, ki skrbi za zdravstveno in pokojninsko zavarovanje gradbincev, želi s tečaji slovenskega jezika usposobiti svoje uslužbence za še kvalitetnejše poslovanje in za boljše komuniciranje s strankami, med katerimi so očitno tudi Slovenci.

V ponedeljek spet o prostorskem načrtu

V mali dvorani gledališča Verdi bo Občina Trst v ponedeljek, 7. januarja, predstavila javnosti izsledke posvetovanj o novem prostorskem (regulacijskem) načrtu. Župan Roberto Cosolini bo s pristojnimi odborniki predstavil mnenja, pripombe in kritike občank in občanov o načrtu, ki bo spremenil urbanistični videz mesta in okolice. Začetek ob 17. uri.

Cosolinijeva občinska uprava je pripombe in nasvete občanov zbrala s pomočjo rajonskih sosvetov, tehničnih in strokovnih omizij ter tudi vprašalnikov, ki so jih svojčas poslali družinam. Zadnja beseda o novem prostorskem načrtu pripada občinskemu svetu, ki je novembra leta 2011 odobril njegove temeljne smernice.

Dogovor o življenjskih navadah mladih

Krajevna zdravstvena ustanova in Občina Trst sta sklenili dogovor za promocijo zdravih življenjskih navad in slogov mladih Tržačank in Tržačanov. Pri vsakodnevnem izvajanju dogovora bodo sodelovale številne ustanove, ki se ukvarjajo z mladimi, športna društva in občinski rekreatoriji. Posebno pozornost bodo posvetili zdravi prehrani in športnemu udejstvovanju.

KARABINJERJI - Lani prijavili 9.800 kaznivih dejanj, - 2,5% v primerjavi z letom 2011

Karabinjerji v minulem letu imeli polne roke dela, tržaška pokrajina pa kljub temu ostaja »oaza miru«

Hujša kazniva dejanja dobijo pri nas večjo odmevnost, ker smo nanje manj navajeni kot drugje. Tržaško območje ostaja namreč neke vrste oaza miru, v kateri se k sreči pripeti manj kaznivih dejanj kot v večini italijanskih pokrajin.

Poveljnik Andrea Guglielmi je včeraj podal obračun delovanja tržaških karabinjerjev v letu 2012. V družbi poveljnikov karabinjerskih postaj, ki predstavljajo, kot je podčrtal, okostje njihovega roda, je predstavil podatke, ki se nanašajo na zadnje petletje. Rimski polkovnik je namreč tržaško poveljstvo prevzel šele pred tremi meseci (pred tem je nabiral izkušnje tudi v Atenah (Interpol) in na Kosovu (Nato)), zato je želel imeti vpogled v večji časovni razmah. Glavni poudarek pa je kajpak bil na lanskem delovanju.

Predstavljeni podatki kažejo, da število kaznivih dejanj, ki so bila v preteklih letih prijavljena vsem varnostnim silam na Tržaškem, ni doživelo bistvenih nihanj; leta 2008 so jih na primer prijavili 10.120, leta 2011 nekaj več kot 10.000, lani pa 9.800 (-2,5 %). V primerjavi z lanskim letom so zabeležili tudi manj kraja, okrog 4500 oziroma 233 manj kot lani, čeprav narašča število kraja na domovih (+100) in avtomobilov (+50). Kraj je bilo tudi ropov (-9): tatovi si lani niso »privoščili« nobene tržaške ban-

Pokrajinski poveljnik tržaških karabinjerjev Andrea Guglielmi med včerajšnjim obračunom

KROMA

ke, nekoliko povečalo (+7) pa se je število ropov na domovih (skupaj 11).

S približno polovico (4.480) vseh lanskih kaznivih dejanj so se ukvarjali ravno karabinjerji in pri tem aretirali 142 ljudi, prijavili pa 1351 povzročite-

ljev kaznivih dejanj. Med področji, s katerimi se specifično ukvarjajo karabinjerji, velja omeniti tako imenovani stalking (različne oblike zalezovanja in preganjanja) in zakonito zaposlovanje ter varnost na delovnem mestu. Lani so aretirali enega preganjalca,

10 so jih prijavili, dvema pa prepovedali približevanje svojima žrtvama. Preiskali so 71 podjetij, naprtli 83.000 evrov glob in aretirali štiri osebe; med 316 delavci je bilo kar 65 ljudi brez ustreznih delovnih pogodb.

Med odmevnejšimi akcijami je polkovnik Guglielmi izpostavil akcijo REISS, v sklopu katere so aretirali 15 ljudi in zaplenili več kilogramov droge, akcijo Klošar (aretacija slovaškega državljana, ki je več let izkoriščal, izsiljeval in celo zaslužnil brezdomce na glavni železniški postaji), medtem ko so 22 tujih državljanov prijavili zaradi oškodovanja državnih blagajn. Med patroliranjem obmejnega pasu so orožniki aretirali 30 in prijavili 20 ljudi, med nadzorovanjem tržaških cest pa so karabinjerji naložili 3200 glob, okrog 300 zaradi vožnje pod vplivom alkohola in mamil; odvzeli so tudi 460 vozniških dovoljenj. Na teritoriju se je dnevno premikalo 36 karabinjerskih ekip.

Poveljnik tržaških karabinjerjev je izrazil zadovoljstvo nad delom svojih mož in izpostavil tudi delo z mladimi: okrog 600 dijakov je z njihovo pomočjo spoznavalo prometno vzgojo in s svojimi spisi sodelovalo na natečaju o današnji vlogi karabinjerjev. Ti so v očeh zmagovalcev natečaja predvsem sinonim za moralno integriteto in prijaznost. (pd)

OPČINE - Sanacijski program NLB predvideva zaprtje nedonosnih hčerinskih družb

Kakšna usoda čaka tržaško podružnico NLB?

Ali tržaški podružnici Nove lju-bljanske banke na Opčinah res grozi zaprtje? Kot je včeraj poročal dnevnik Primorske novice, naj bi namreč sanacijski predlog, ki ga NLB pripravlja za Evropsko komisijo, vseboval med drugim tudi zaprtje podružnice, ki je na Tržaškem dejavna že deset let. Avtorica članka Petra Vidrih pojasnjuje, da naj bi bilo zaprtje posledica nujnega prestrukturiranja banke, ki predvideva ob opustitvi nedonosnih dejavnosti tudi prodajo oziroma zaprtje hčerinskih družb in bank v tujini, ki so prinašale izgubo.

Direktorja openske podružnice NLB Vita Čigoja, ki je prvega februarja lani prevzel vodstvo italijanske podružnice NLB (nasledil je dolgoletnega direktorja Andreja Bratoža), nam včeraj ni uspelo najti, Vidrihovi pa je za članek povedal, da je o zaprtju bral v medijih in da zadeve ne more zato komentirati. Sanacijski program oz. predlog programa prestrukturiranja je zahtevala Evropska komisija od vseh bank, ki so bile deležne pomoči države v obliki kapitalskih injekcij. Na zadnji skupščini so to usmeritev podprli tudi delničarji NLB.

Sicer se je vprašanje o usodi openske podružnice postavilo že marca 2011, ko je Evropska komisija odobrila dokapitalizacijo NLB v višini 250 milijonov evrov zaradi finančne stabilnosti in je torej napočil čas nujnega prestrukturiranja skupine oz. dezinvestiranja na nestrateskih trgih. Prva je takrat mrknila bolgarska NLB banka v Sofiji, openska pa je ostala na svojem mestu. NLB je takrat pojasnila, da bo poglobila svojo prisotnost na določenih trgih jugovzhodne Evrope (BiH, Črna gora, Kosovo, Makedonija) kot prvovrstni ponudnik bančnih storitev, medtem ko se bo z ostalih, nestrateskih trgov, postopoma umaknila.

Naj spomnimo, da je italijanska poslovna enota NLB v Trstu imela svoj sedež poprej v središču na Trgu Oberdan, kjer je plačevala najemnino družbi Aliké. Ko se je slednja odločila za prodajo stavbe in ni pristala na ponudbo banke, da bi odkupila le pritlične prostore, so bili pri NLB primorani poiskati nov sedež. Izbiira je padla na Opčine, kjer si je banka uredila nove in energetske zelo varčne prostore opremljene z najsodobnejšimi sistemi, ki jim zagotavljajo energetske samozadostnost.

Banka ne posluje s fizičnimi, ampak s pravnimi osebami, torej s podjetji in drugimi bankami po vsej severni Italiji. V glavnem sodelujejo s podjetji, ki poslujejo s Slovenijo in srednjo ter z jugovzhodno Evropo, se pravi, kjer ima NLB svoje banke.

Marca 2010
so na Opčinah
slovesno odprli
tržaško podružnico
NLB

KROMA

GLEDALIŠČE ROSSETTI - Združenje trgovcev Confcommercio

Srebrna in kristalna vrtnica za promocijo našega mesta

Novo leto se je v sredo v gledališču Rossetti začelo s tradicionalno prireditvijo *Buon anno Trieste* in z vsakoletnim podeljevanjem nagrade Rosa d'argento. Tržaško združenje trgovcev Confcommercio vsako leto nagraduje namreč podjetnika, ki je na najboljši način promoviral naše mesto vzdolž Apeinskega polotoka in drugod oz. se zanj prizadeval.

Srebrno vrtnico sta prejela minister za okolje Corrado Clini in pa košarkarska sekcija športnega društva Azzurra, medtem ko sta njeno kristalno različico za posebne zasluge prejela predsednik združenja Radio Nuova Trieste (škofijske radijske postaje) župnik Furio Gauss in jadralka Marta Zanetti, ki je letos nastopila na londonskih paraolimpijskih igrah.

Krajši slovesnosti je sledil muzikal *Christmas with the Rat Pack - Live from Las Vegas*, ki ponuja najbolj priljubljene pesmi Franka Sinatre, Deana Martina in Sammija Davisa Jr. (na sporedu do nedelje, 6. t. m.).

Nagrajenci na odru tržaškega gledališča

KROMA

ČRNA KRONIKA - Nasilje nad ženskami

21-letniku prepovedali, da se približa mami

Nasilje nad ženskami je, kot znano, v Italiji žal razširjen pojav. Tržaško sodstvo se je v teh dneh ukvarjalo s primerom nasilja, ki ga je nad svojo mamo že več časa izvajal 21-letni sin: z njo je slabo ravnal, jo izsiljeval in večkrat tudi pretepal.

Ženska je sina pred časom nekajkrat prijavila policiji in karabinjerjem, sodnik Luigi Dainotti je naposled odredil, da mora 21-letni Nicolas Candotto zapustiti dom in da se ne sme več približati kraju, kamor zahaja njegova mama. Če ne bo spoštoval sodnikov odločitev, ga čaka zapor, ki ga je zanj že zdaj zahteval tožilec De Bortoli.

Pri Bazovici spet pribežniki, ki prosijo za politični azil

V prazničnih dneh so obmejni policisti že večkrat naleteli na nezakonite pribežnike. Na prvi dan v letu so se z njimi ponovno srečali v Bazovici, tokrat je šlo za pet Afganistanc, starih med 20 in 36 let. Vsi so zaprosili za politični azil, postopek se nadaljuje v pristojnih policijskih uradih.

Mladenič namerno poškodoval več avtomobilov

V noči na četrtek so številni občani policijo opozorili, da se po Ulici Paduina v smeri stare bolnišnice spreha mladi par in da moški namerno poškoduje parkirana vozila. Agenti so par zasačili v Ul. Fonderia ob avtomobilu, ki je imel razbito vzratno ogledalce. Ugotovili so, da je storilec 25-letni Tržačan D.B., dekle pa mu je sledilo, da bi ga prepričalo, naj preneha. V nasilnem spredu je poškodoval dva avtomobila in skuter v Ul. Paduina ter avtomobil v Ul. Slataper. Mladeniča so ovadili na prostosti zaradi kaznivnega dejanja uničevanja tujih stvari.

NABREŽINA - Tradicionalna razstava v župnijski dvorani

Jaslice od blizu in daleč na ogled do sv. treh kraljev

več fotografij na
www.primorski.eu

Razstava
je naletela
na dober odziv

KROMA

V župnijski dvorani v Nabrežini je od božične vigilije na ogled tradicionalna razstava jaslic. Letos je posebno bogata, saj obsega kakih sedemdeset primerkov. Največ so jih seveda prispevali domačini, toda svoje izdelke so dali na ogled tudi posamezniki, družine, združenja in šole iz bližnje oko-

lice, od Komna do Škednja. Razstavo dodatno popestri zbirka jaslic iz najrazličnejših koncev sveta.

Kot nam je povedal cerkovnik Sergij Gerli, je bil dose-danji obisk zelo dober. Razstava bo odprta še jutri in v nedeljo, 5. in 6. t. m., od 16. do 19. ure.

Sindikalna zdravica

Deželni novinarski sindikat Assosampa in Deželna koordinacija prekernih in freelance novinarjev vabi danes ob 11. uri v prostore novinarskega krožka (Korzo 13) na sindikalno zdravico ob začetku novega leta. Srečanje bo hkrati priložnost za pogovor o pre-kernem novinarstvu in nečloveških po-gojih, v katerih delajo nekateri sode-lavci deželnih medijev.

Befana v Briški jami

Tako kot že 29 let zapored se bo v **nedeljo, 6. januarja, ob 15. uri** stara ženi-ca - befana spustila po stometrski vrvi-ci v Briško jamo in radovedne otroke ob-darila z bomboni in raznoraznimi slad-karijami.

V zadnjih nekaj letih so se ženički oz. več ženičkam (veščim jamarkam) pridruži-li še sveti trije kralji in božiček; v jami pa za dodatno čarobno razpoloženje pos-krbijo božične melodije godbe salezi-janskega oratorija Don Bosco. Ob kam-nitih mizicah na dnu jame pa se lahko tudi odrasli okrepčajo z vročim napit-kom »gran pamlom«. Vstopnice so že na voljo, in sicer v sprejemnem centru od 10. do 16. ure.

Narečno ... v Nabrežini

V nabrežinski telovadnici bo v okviru 20. mednarodnega festivala Ave Ninc-hi drevi ob 20.30 zažvela gledališka glasbena komedija v narečju »I Tutto-faBroudei consiglia: Mai molar ... L'agenda«. Predstavo bodo postavili na oder člani istoimenske skupine Tutto-faBroudei z režiserjem Andreo For-masierom.

Delavnici v ludoteki

Občine zdravstvenega okraja 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadruga L'Albero Azzurro obveščajo, da bo brezplačna ludoteka delovala v igral-nem kotičku Palček v Naselju sv. Mavra v Sesljanu ob sredah in petkih popold-ne od 16. do 18. ure in v sobotah od 10. do 12. ure. Ludoteka je namenjena otro-kom od 1. do 6. leta starosti. V mesecu januarju bosta na sporedu delavnici Igrajmo se z volno in Igrajmo se s soljo. Za informacije se lahko obrnete do igral-nega kotička Palček na tel. št. 040-299099 od ponedeljka do sobote od 8. ure do 13. ure.

Vabilo v Naravoslovni center

Tudi 6. januarja bo odprt Naravoslovni didaktični center v Bazovici (Bazovica št. 224 – tel 040 3773677 – 336 6867882). V tem informativnem centru lahko obi-skovalec odkrije Kras s pomočjo po-sebnih didaktičnih pripomočkov ter re-konstrukcij naravnih okolij kot obenem problematiko okolja v deželi ter drugod po svetu. Na ogled je tudi fotografska razstava Kras Ervina Skalamere in Ro-berta Valentija. Na razpolago bodo vo-deni ogledi v slovenščini. Vstop prost.

SSG - Pred številnim občinstvom Kulturnega doma Na odru stari in novi liki priljubljenega Pupkin Kabaretta

Kitajka, ki dela v osmici pri Piščancih in živi »a Opi-Cina«, ker se tam počuti bolj doma. Razigrani starki, ki iščeta najrazličnejša mamila, da bi si z njimi nekoliko »razgibala« novoletni žur (program predvideva tudi končni skok z Ursusa ...). Zakonca, ki sta si tudi ta božični večer podarila volneni šal in kapo ...

Zadnjo decembrsko soboto je veliko dvorano Kulturnega doma napolnilo veliko prijateljev Pupkin Kabaretta. Sodelovanje med komiki in glasbeniki skupine Nienteband, ki običajno domujejo v gledališču Miela, ter Slovenskim stalnim gledališčem je že prijetna stalnica, ki vsakič naleti na zanimanje občinstva. Alessandro Mizzi in Stefano Dongetti, glavna pobudnika Pupkin Kabaretta, sta resnici na ljubo tokrat izpadla nekoliko manj uglašeno in precej utrujeno, zato pa so številno občinstvo spravili v smeh predvsem njuni soustvarjalci.

Na primer Massimo Sangermano, ki se je čudil, zakaj ni 21. 12. res napočil konec sveta: na oder je stopil z najlonsko vrečko, v kateri je imel nekaj predmetov, brez katerih ne bi mogel preživeti ... na primer orglice in polnilec za nokio (»nikoli ne veš,

Laura Bussani
v vlogi Kitajke,
ki dela v osmici,
spodaj komik
Paolo Rossi

KROMA

če te kdo vpraša, da mu ga posodiš«). Ali Laura Bussani v vlogi kitajske osmičarke, ki sprejema naročila tudi v slovenščini, v vlogi posrečenih energičnih starih, ki sta ju na odru uprizorila z Ivanom Zerbinatijem, ter kot sooblikovalka »radijske drame« - priljubljenih dialogov med nezadovoljnima zakoncema. V enem je z njo nastopal Mizzi, v drugem pa stari Pupkinov prijatelj Paolo Rossi, ki je v končnem monologu tudi zajokal, saj ne ve, ali bo znat preživeti s tistimi tremi milijoni evrov, ki jih bo Silvio mesečno nakazoval njegovi ljubici Veronica ... (pd)

OTROCI - Konec januarja se bo pričel drugi niz Čarovniške pravljice v Narodni in študijski knjižnici

Biserka Cesar pripoveduje zgodbo o čarovnici Mici

KROMA

V Narodni in študijski knjižnici Trst se je pred časom zaključil prvi niz čarovniških pravljic, ki jih je pripovedovala Biserka Cesar. Otroške urice se je udeležilo približno 30 radovednih otrok, ki so pozorno prisluhnili pripovedovalki Biserki. Zadnjič je pisano družino popeljala v svet čarovnice Mice, ki se ji je v glavi porodila zanimiva ideja ...

Še pred začetkom pripovedovanja pa je pripovedovalka zabavala otroke z ugankami, s katerimi so morali odkriti, kaj se skriva za plakatom. Nato so malčki priklicali čarovnico Mico, ki jo je ustvarila slovenska pisateljica Urša Kremlj.

Slikanica Čarovnica Mica in Severna zvezda pripoveduje o čarovnici Mici, ki je med nočnim izletom po Mlečni cesti v torbo spravila zvezdo Severnico. Zdaj je ta postala samo njena, pripeti jo je hotela na vrh svojega grajskega stolpa. S tem se je bahala tudi pred vrano Kra, ki je Mico opozorila, da zvezde ne more obdržati zase, saj so te vedno od vseh. A Mica je ni poslušala, vse do trenutka, ko je noč

postala še temnejša. Takrat se je Mica zavedala, da je imela vrana Kra prav. Skesano je zahlipala in odnesla zvezdo nazaj. Severno zvezdo je pripela na nočno nebo, ta pa je zasvetila močnejše in lepše kot kdaj koli prej. Druga za drugo so se začele prižigati vse ostale zvezde in milijone majhnih iskric je prekrilo nočno nebo. Čarovnica Mica pa je spoznala, da nekaterih stvari ne moremo imeti samo zase, saj so namenjene za dobro vseh ljudi. Pri srčno slikanico je s čudovitimi ilustracijami lepo dopolnila Kristina Krhin.

Ob koncu pripovedovanja so otroci skupaj z Biserko obnovili zgodbo, nato pa so se prepustili ustvarjanju, saj so po navodilih pripovedovalke izdelali čudovite kartonaste severne zvezde, ki so jih potem obesili na božične smreke.

Drugi niz otroških uric se bo začel 24. januarja, ko bo pripovedovalka Biserka Cesar nadaljevala s čarovniškimi zgodbicami, vendar ne več ob torkih, ampak ob četrtnih, in sicer ob običajni uri (ob 17. uri). (sč)

POSTANI SOLASTNIK PRIMORSKEGA DNEVNIKA

VČLANI SE V ZADRUGO PRIMORSKI DNEVNIK

Zadruga
zadruga@primorski.eu

PRAZNIKI - V Sežani in na Tabru Božična koncerta repentabrskih pevcev

MePz Repentabor in pevska skupina Zvonček z dirigentom Antonom Bedenčičem

December je čas, ko repentabrski pevci predstavijo svoj bogat repertoar božičnih pesmi. In tudi ob koncu leta 2012 je bilo tako. Nastopili so na dveh prireditvah.

Prvi koncert je bil 19. decembra v domu upokoencev v Sežani. Zbor se je predstavil z obširnimi repertoarjem 14 pesmi. Najprej so se zvrstile ljudske in nato še božične pesmi. Nastopajoči so gostom doma tako pričarali pravo praznično vzdušje.

Na dan sv. Štefana, 26. decembra, pa je bil velik božični koncert v cerkvi blažene Device Marije Vnebovzete na Tabru, ki sta ga organizirala Župnijska skupnost Repentabor in Razvojno združenje Repentabor. Predstavilo se je kar veliko število nastopajočih, in sicer Združeni MePz Repentabor (zborovodja Saša Prinčič) ter dva župnijska zbora: MePz Repentabor in pevska skupina Zvonček (zborovodja Anton Bedenčič).

Božični koncerti v repentabrskem svetišču že nekaj let združujejo zbere ob blizu in daleč. Do sedaj so gostovali že zbori iz Žage, Pivke, Senožeč, Sežane ter Rakeka. Letos je svoj božični program predstavil MePz Cominum iz Komna (zborovodja Ingrid Tavčar). Pravo angelsko petje pa je zadonelo v nastopih dveh solistk, in sicer Marie Govanne Barbieri ter Darie Ivane Vitez. Prisotne je pozdravil tudi repentabrski župnik in škofov vikar g. Anton Benenčič s priložnostno božično mislijo.

Vrhunec dogajanja je bil zaključni nastop vseh nastopajočih. Svečano sta zadoneli vedno lepa Sveta noč ter Božji nam je rojen sin. Oba koncerta je vodil Danilo Ravbar. Koncertu je sledilo prijetno družabno srečanje z zakusko, in sicer v dvorani v Dolu pri Vogljah.

Včeraj danes

Danes, PETEK, 4. januarja 2013

ANGELA

Sonce vzide ob 7.45 in zatone ob 16.35 - Dolžina dneva 8.50 - Luna vzide ob 24.00 in zatone ob 10.56

Jutri, SOBOTA, 5. januarja 2013

SIMEON

VREME VČERAJ: temperatura zraka 11 stopinj C, zračni tlak 1015 mb ustalen, vlaga 55-odstotna, veter 10 km na uro jugo-vzhodnik, nebo rahlo pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 10 stopinj C.

Lekarne

Do sobote, 5. januarja 2013
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30
Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Tor S. Piero 2 - 040 421040, Ul. Revoltella 41 - 040 941048, Ul. Flavia di Aquilinia 39/C - 040 232253, Božje polje 1 - 040 225596 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Tor S. Piero 2, Ul. Revoltella 41, Trg Goldoni 8, Ul. Flavia di Aquilinia 39/C, Božje polje 1 - 040 225596 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Goldoni 8 - 040 634144.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnice: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaskih bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 15.30, 17.45, 20.00, 22.15 »Jack Reacher - La prova decisiva«.

ARISTON - 16.30, 18.45, 21.00 »La parte degli angeli«.

CINECITY - 15.40, 20.05 »I 2 soliti idioti«; 15.00, 18.20, 21.40 »Lo Hobbit - Un viaggio inaspettato«; 20.10, 22.15 »Tutto tutto niente niente«; 20.00, 22.15 »Colpi di fulmine«; 16.00, 18.45, 21.30 »Jack Reacher - La prova decisiva«; 16.00, 17.40, 18.40, 21.20, 22.10 »La migliore offerta«; 15.40, 17.55, 20.10, 22.15 »Mai Stati Uniti«; 15.20, 17.15 »Le avventure di Fiocco di neve«.

FELLINI - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »La regola del silenzio«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 15.30, 17.45, 20.00, 22.15 »La migliore offerta«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 15.30, 18.50, 22.15 »Love is all you need«; 17.30, 20.50 »La bottega dei suicidi«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 15.30 »Le 5 leggende«; 17.00, 19.30, 22.00 »The Master«.

KOPER - PLANETTUŠ - 15.05 »Božičkov vajenec«; 19.30, 22.45 »Hobit - Nepričakovano potovanje«; 21.00 »Hobit - Nepričakovano potovanje 3D«; 18.00, 20.30, 23.00 »Jack Reacher«; 16.55 »Ljubez en je vse, kar potrebuješ«; 15.30 »Misijska Argo«; 20.45, 22.45 »Nateg in polk«; 15.55, 18.20, 20.40, 23.00 »Nemogoče«; 18.30 »Pijevjo življenje 3D«; 18.30 »Pijevjo življenje 3D«; 16.00 »Samova pustolovščina 2«; 15.30, 16.30, 18.05 »Samova pustolovščina 2 3D«; 18.00, 20.10, 22.55 »To so 40«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 15.20, 17.00 »Ralph spaccatutto«; 18.15, 20.00 »Tutto tutto niente niente«; Dvorana 2: 17.45, 20.00, 22.15 »Vita di Pi«; 16.00, 21.30 »Vita di Pi 3D«; Dvorana 3: 15.30, 18.40, 21.40 »Lo Hobbit - Un viaggio inaspettato 3D«; Dvorana 4: 16.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Mai Stati Uniti«.

SUPER - 15.30 »Sammy 2 - La grande fuga«; 17.00, 20.20 »Colpi di fulmine«; 18.45, 22.10 »I 2 soliti idioti«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.00, 17.20, 19.50, 22.10 »Jack Reacher - La prova decisiva«; Dvorana 2: 15.00, 17.30 »Vita di Pi 3D«; 19.50, 22.10 »La regola del silenzio«; Dvorana 3: 15.15, 17.45, 20.00, 22.15 »La migliore offerta«; Dvorana 4: 18.15, 20.15, 22.15 »Mai Stati Uniti«; 16.15 »Ralph spaccatutto«; Dvorana 5: 17.10, 19.45, 22.15 »The master«; 15.30 »Sammy 2 - La grande fuga«.

Ker je bila prava lunca, rodila se je punca

Sofija

Z mamico Lauro in očkom Aleksandrom se veselimo in jim želimo obilo sreče v življenju
nonoti iz Samatorce in Turina, pranonini in ostalo sorodstvo

Danes praznuje v Samatorci naša draga mama, nona in pranona

Marica

85. rojstni dan.

Še mnogo lepih in zdravih let ji voščita

hčerki Silvana in Jadrana z družinama

Na novega leta dan se je Eliji pridružila sestra

Marta

Staršema Andreju in Manueli želimo veliko sreče, zdravja in veselja

nona Nevenka z Jadranom, strica Matej in Tadej ter pranoni Marija in Silva

Čestitke

Naša zvesta raznašalka Jadrana je nona postala. SOFIJO bo sedaj presrečna pestovala. Čestitamo ji iz srca, punčki pa želimo, da bi zdrava in srečna bila. Vsi pri SKD Vigred.

Šolske vesti

RAVNATELJSTVO LICEJA A.M. SLOMŠKA obvešča, da bo šola zaprta v soboto, 5. januarja.

RAVNATELJSTVO LICEJA F. PREŠERNA sporoča, da bodo uradi tajništva in ravnateljstva med prazniki zaprti v soboto, 5. januarja.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA DOLINA sporoča koledar informativnih sestankov za vpis na osnovno šolo, kot sledi: COŠ Mara Samsa - Ivan Trinko-Zamejski pri Domju v sredo, 9. januarja, ob 17.00 in ponedeljek, 28. januarja, ob 17.00; dan odprtih vrat pri Domju v sredo, 16. januarja, od 8.00 do 10.00; Prežihov Voranc v Dolini v ponedeljek, 14. januarja, ob 16.30; Fran Venturini v Boljuncu v torek, 22. januarja, ob 16.00; Albin Bubnič v Miljah v ponedeljek, 21. januarja, ob 16.30. **NA DTZ ŽIGE ZOISA** bosta dneva odprtih vrat v soboto, 12. januarja, od 8.30 do 12.30 ter v petek, 18. januarja, od 17. do 19. ure. Vabljeni tretješolci nižjih srednjih šol in njihovi starši.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA DOLINA sporoča koledar informativnih sestankov za vpis v otroški vrtec, kot sledi: Pika Nogavička v Dolini v četrtek, 17. januarja, ob 16.00; Kekec - Boljuncen in Miškolin - Boršt v Boljuncu v torek, 22. januarja, ob 16.00; Palčica v Ricmanjih v sredo, 23. januarja, ob 16.00; Mavrica v Miljah v torek, 29. januarja, ob 16.00.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA DOLINA sporoča, da bo informativni sestanek za vpis na srednjo šolo v četrtek, 17. januarja, ob 17.00 na šoli Gregorčič.

Izleti

SEKCIJA ANPI-VZPI BOLJUNEC organizira v nedeljo, 13. januarja, izlet na tradicionalno proslavo ubitih partizanov na pragu svobode 13.1.1945 na Sveti Ani pri Ložu. Prijave in informacije na tel. 333-6843573.

Obvestila

AŠD SK BRDINA obvešča, da se bodo tudi v letošnji zimski sezoni odvijali tečajji smučanja v Forni di Sopra. Za člane društva možen avtobusni prevoz. Informacije na tel. št. 340-5814566 (Valentina - tečaji), 335-5476663 (Vanja - avtobus).

KRU.T obvešča, da bodo društveni prostori in uradi zaprti do danes, 4. januarja. **PILATES** - Skupina 35-55 obvešča, da telovadba med prazniki odpade. Naslednja vadba bo danes, 4. januarja, ob 19. uri v telovadnici Nižje srednje šole S. Gregorčič v Dolini.

ŠTUDIJSKI PSIHOLOŠKI CENTER vabi na open day, ki bo potekal danes, 4. januarja. Zainteresirani se lahko vpišejo na prvo brezplačno psihološko konzulenco: 320-7431637, bersendai@gmail.com ali www.psicologo.trieste.it/sl.

PIKAPOLONICA WINTER TIME: ŠC Melanie Klein prireja zimski center za otroke od 3. do 10. leta, do 5. januarja: kvalificirano varstvo družinam med božičnimi prazniki, otrokom pa originalne, zabavne in vzgojne izkušnje. Možnost dnevnega, trodnevnega, štiridnevnega ali tedenskega vpisovanja. Info: www.melanieklein.org; info@melanieklein.org, 345-7733569. Urnik urada: pon. in čet. 9.00-13.00; sre. 12.30-15.00.

SKD VIGRED sporoča, da so na razpolago društveni koledarji pri: odbornikih društva, v gostilni Gruden v Šempolaju, v kavarni Gruden in v knjigarni v Nabrežini.

SSO sporoča, da bo urad v Trstu zaprt za božične in noveletne praznike do 6. januarja.

ZDRUŽENJE STARŠEV KRIŽ sporoča, da bo v nedeljo, 6. januarja, potekalo koldovanje po vaških ulicah. Zbirališče pri spomeniku ob 11.00.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV IN ZALOŽBA MLADIKA vabita v ponedeljek, 7. januarja, v Peterlinovo dvorano, Ul. Donizetti 3, na predstavitev knjige »Navdih in besede. Pisatelji in pisateljice s Tržaškega«. Avtorja Jožeta Horvata in delo bo predstavila prof. Marija Pirjavec. Začetek ob 20.30.

PUSTNA SKUPINA ŠEMPOLAJ se bo letos ponovno udeležila pustnih povork z vozom. Tisti, ki bi se radi pridružili so vabljeni, da pridejo v ponedeljek, 7. januarja, od 20. ure dalje v društvene prostore v Šempolaju ali naj pokličejo tel. št. 380-3584580.

ŠC MELANIE KLEIN obvešča, da se bo od ponedeljka, 7. januarja, nadaljevala sezona acquafitnessa: ponedeljek 19.30-20.10, 20.15-20.55; četrtek 19.30-20.10, 20.15-20.55. Vsak mesec bo ena lekcija potekala v ritmu afriških bobnov. Izkaznico lahko obnovite v uradu, Ul. Cicerone 8 (ponedeljek in četrtek 9.00-13.00 in sredi 12.30-15.00), info@melanieklein.org, 345-7733569.

TPPZ PINKO TOMAŽIČ sporoča, da bo prva vaja v novem letu v torek, 8. januarja, ob 20.45 v sedežu na Padričah. Toplo vabljeni tudi novi pevci, ki bi radi prepevali v TPPZ.

KROŽEK RAZVEDILNE MATEMATIKE, ki ga vodi prof. Drago Bajc, bo imel novo srečanje v novem letu v sredo, 9. januarja, ob 17. uri v Peterlinovi dvorani v Ul. Donizetti 3 v Trstu. Na sporedu bodo nove zanimivosti in presenečenja, zato ne zamudite.

SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB L. KOŠIR vabi slovenske filateliste na prvo mesečno srečanje v novem letu. Srečanje bo v sredo, 9. januarja, ob 18.30 v Gregorčičevi dvorani v Ul. Sv. Franciška, 20. **AŠD SLADINA** organizira tečaj smučanja z mladetom v soboto, 12. januarja. Informacije in vpisovanje na info@mladina.it ali na tel. št.: 347-0473606, 392-2303152.

SEKCIJA VZPI BOLJUNEC organizira v soboto, 12. januarja, ob 17. uri v mali dvorani gledališča France Prešeren včlanjevanje za l. 2013 in predstavitev knjige »Novice z miljskega konca«.

SOCIALNA SLUŽBA OBČIN OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) v sodelovanju z zadruogo Cooperativa sociale La Quercia organizira 8 brezplačnih izobraževalnih tečajev »Ohranjanje ugodja v tretjem življenjskem obdobju«: v soboto, 12. januarja, v društvu Dom Briščiki (Briščiki 77) od 9.30 do 12.30 srečanje »Umetniško izražanje« z umetniško terapevtko dr. Elena Monico; v torek, 15. januarja, vedno v društvu Dom Briščiki, od 17. do 19. ure srečanje s fizioterapevtko dr. Karin Vitez »Gibanje in te-

lesna aktivnost«. Informacije na tel. 327-7698531.

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadruga L'Albero Azzurro obveščajo, da bo brezplačna doteka, namenjena otrokom od 1 do 6 let, delovala v Igralnem kotičku Palček v Naselju Sv. Mavra (sreda in petek od 16. do 18. ure, sobota od 10. do 12. ure). Delavnice v januarju: »Igrajmo se z volno« in »Igrajmo se s soljo«. Informacije na tel. št. 040-299099 od ponedeljka do sobote od 8. do 13. ure.

SKD LIPA organizira začetni plesni tečaj latinsko/ameriškega plesa »Salsa« (nadaljevalni/2. stopnja samo po povpraševanju in zadostnemu številu prijav, vsaj 6 parov). Vodila bosta spretna vaditelja in plesalca Vesna in Branko. Odvijal se bo ob sredah ob 20.30 v prostorih Bazovskega doma. Info in prijave na št.: 346-0192763, 335-6050651, od torka do petka, od 15.30 do 18.00. Začetek v sredo, 27. februarja.

Prireditve

VLJUDNO VABLJENI na ogled dokumentarnega filma o jezikoslovcu Jožetu Toporišču v sklopu Svetovnih dnevov slovenskega dokumentarnega filma. Projekcija bo v sredo, 9. januarja, ob 17.00 v Narodnem domu v Trstu (Ul. Filzi 14).

MEDNARODNA OPERNA AKADEMIJA KRIŽ pri Trstu prireja Božično novoletni koncert v Ljudskem domu v Križu v nedeljo, 6. januarja, ob 18.00. Na večeru sodelujejo solisti in zbor Akademije ter OPZ F. Venturini Domjo. V soboto, 5. januarja, bo koncert v stolnici sv. Ambroža v Trziču ob 20.30. Toplo vabljeni!

ZSKD IN USCI vabita na pobudo Nativitas, Božična pesem in tradicija v prostoru Alpe Jadran: v soboto, 5. januarja, ob 20.30 v Landarski jami v Sv. Ivanu v Čele-Podbonescu; v sredo, 9. januarja, ob 20.30 v cerkvi sv. Trojice na Katinari ter v nedeljo, 13. januarja, ob 15.00 v Stolnici v Miljah, ob 15.30 v cerkvi sv. Lovrenca v Ronkah in ob 17.00 v cerkvi sv. Roka v Nabrežini.

NOVOLETNI KONCERT SKD TABOR - Openska glasbena srečanja 2012/13 v nedeljo, 6. januarja, ob 18.00 v Prosvetnem domu na Opčinah koncert Delavske godbe Trbovlje, dirigent Jože Kotar. Vabljeni!

TRADICIONALNA RAZSTAVA JASLIC z vsega sveta v župnijski dvorani v Nabrežini, jaslice so na ogled tudi v cerkvi. Urnik: ob sobotah in praznikih od 16. do 19. ure, do nedelje, 6. januarja.

VINCENCIJEVA KONFERENCA vabi na obisk gostov v domu za starejše Itis, Ul. Pascoli 31, ob koncertu Vokalne mladinske skupine Catticoro - Katizbor v četrtek, 10. januarja, ob 16.30.

DRUŠTVO MARIJ KOGOJ vabi na celovečerni koncert dekliske vokalne skupine Bodeča neža v soboto, 12. januarja, ob 20. uri v župnijski cerkvi pri Sv. Ivanu v Trstu. Vodi Mirko Ferlan.

»MIR LJUDEM NA ZEMLJI« - božični koncert v cerkvi Sv. Janeza Krstnika v Boljuncu v soboto, 12. januarja, ob 20. uri. Večer bo oblikoval zbor Anakrousis pod vodstvom profesorja Maurizia Marchesicha, priložnostno misel nam bo podal domači župnik g. Jože Špeh. Lepo vabljeni.

PIHALNI ORKESTER BREG prireja novoletni koncert, v nedeljo, 13. januarja, ob 17. uri v prodajnem centru na Dolgi Kroni. Sodelujejo gojenci glasbene šole ter ansambla Klapa z Brega in Rock na b'dnome. Toplo vabljeni.

SKD BARKOVLE v Bonafata 6 s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete prireja v ponedeljek, 14. januarja, ob 20.30 koncert »Od opere do opere te - Pozdrav novemu letu« s solisti gledališča G. Verdi iz Trsta: Miriam Spano sopran, Silvia Bonesso mezzo sopran, Francesco Cortese tenor, Damjan Locatelli bariton, pri klavirju Tamara Razem Locatelli.

Osmice

BORIS PERNARČIČ je odprl osmico v Medji vasi št. 7. Tel. 040-208375.

IVAN IN SONJA COLJA sta odprla osmico v Samatorci št. 53. Tel. št. 040-229586.

OSMICO je v Mavhinjah št. 58/A odprla družina Pipan-Klarič. Toplo vabljeni. Tel. št.: 040-2907049.

V LONJERJU je odprl osmico Damjan Glavina. Tel. št.: 348-8435444.

Poslovni oglasi

FRIZERSKI SALON HAIR.

Dolina 75 - do 5.1.2013 odprt od 8.00 do 16.00.

Tel.334-3999489

Mali oglasi

IZKUŠENA GOSPA DOMINIKANKA, s skromnim znanjem slovenščine, išče delo kot negovalka starejših oseb, 3-4 ure dnevno. Tel. št.: 347-0641636.

OPČINE CENTER: dajem v najem stanovanje s samostojnim ogrevanjem, spalni sobi, dnevna soba z balkonom, opremljena kuhinja, kopalnica, klet in parkirno mesto. Tel. št.: 040-214309 ali 333-2130947.

PRODAM gorilnik (bruciatore) na plin znamke unigas cib, malo rabljen po ugodni ceni. Tel. št.: 338-2105138.

PRODAM voziček, štirikolesni, velika napihljiva kolesa, skupaj s torbo za prenašanje dojenčka, ki se spremeni v zimsko vrečo, vse po zelo ugodni ceni. Tel. št.: 338-2105138.

PRODAM SVETLO STANOVANJE pri Sv. Jakobu z lepim razgledom na mesto: vhod, dnevna soba z balkonom, kuhinja, spalna soba, kopalnica in shramba. Znižana cena: 80.000 evrov. Klicati ob večernih urah tel. št.: 366-5371670.

Prispevki

Namesto cvetja na grob Giorgia Desteja daruje Julka Milič (Repen 106) 20,00 evrov za repentabsko svetišče.

V spomin na drago mamo Marijo Križmančič vd. Žagar daruje Mirjan 25,00 evrov za AŠD Zarja, 25,00 evrov za Mo.V.S. Lipa, 25,00 evrov za Me.P.Z. Lipa in 25,00 evrov za vzdrževanje spomenika.

Ob 8. obletnici smrti moža in očeta Mitrota ter ob smrti Marije Križmančič vd. Žagar, darujejo Ema, Dora in Nada z družinama 40,00 evrov za AŠD Zarja in 40,00 evrov za Mo.V.S. Lipa. V spomin na drago Mileno Briščik daruje bratranec Lucio Danev z družino 50,00 evrov za KR D Dom Briščiki.

Namesto cvetja na grob Milene daruje Karla 20,00 evrov za KR D Dom Briščiki.

V spomin na Mileno Emili por. Briščik darujeta Lidia in Egidio Castellani 20,00 evrov za KR D Dom Briščiki.

V spomin na drago Mileno Milič daruje družina Pahor, Briščiki 37/B, 50,00 evrov za KR D Dom Briščiki.

V spomin na Marghet in Elvi, zaslužni članici KD Ivan Grbec, darujejo Lojzka, Anita, Alberto, Barbara, Tatjana, Dorina, Lili, Cici, Mariuccia L., Mario, Ivica, Laura, Dunija, Daidi, Nataša in Mariuccia B. 220,00 evrov za KD Ivan Grbec.

Loterija 3. januarja 2013

Bari	51	58	17	87	18
Cagliari	13	23	82	87	90
Firence	52	47	58	83	53
Genova	69	7	59	82	47
Milan	29	82	86	17	54
Neapelj	65	35	45	15	88
Palermo	14	85	44	66	42
Rim	4	58	69	42	19
Turin	31	21	37	22	52
Benetke	48	19	42	66	3
Nazionale	4	23	25	24	64

Super Enalotto št.2

12	14	41	51	69	90	jolly15
Nagradni sklad						1.745.105,25 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot						33.870.584,63 €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						– €
7 dobitnikov s 5 točkami						37.395,12 €
1.011 dobitnikov s 4 točkami						260,39 €
35.981 dobitnikov s 3 točkami						14,59 €

Superstar

Brez dobitnika s 6 točkami	– €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	– €
Brez dobitnika s 5 točkami	– €
2 dobitnikA s 4 točkami	26.039,00 €
115 dobitnikov s 3 točkami	1.459,00 €
2.018 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
12.575 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
25.960 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Črna celina z zlato prihodnostjo

Afrika. Celina, ob kateri se marsikdo zamisli in ji v trenutku želi priskočiti na pomoč. Celina, ki je bila stoletja zapostavljena, brez pravice do govora, kaj šele do političnega preobrata. Ker smo prepričani, da ste v šoli sledili uram zgodovine in geografije, se ne bomo razpisali o odkrivanju, osvajanju ter osvobajanju Afrike, temveč se bomo posvetili podobi celine, kakršno nam jo mediji predstavljajo danes in kakšna v resnici je.

V trenutku, ko nam nekdo omeni Afriko, kakšna slika se nam pojavi v mislih? Mediji nam jo predstavljajo kot žarišče neprestalnih sporov, neupoštovanih pravic, kot neke vrste tretji, nerazviti svet. Je to slika, ki resnično prikazuje Afriko danes? ŠUM seveda ne želi predstavljati Črne celine kot neproblematične, zamislil si je le, da bi svojim bralcem pokazal drugačen zornik kot od tistega, ki ga ponavadi zasledimo v medijih.

Osvobajanje kolonij je z izjemo Alžirije, Angole in Mozambika potekalo mirno. Kljub mirnemu osvobajanju pa so se znotraj posameznih držav zaradi neurejenih etničnih meja ali želje po oblasti začele številne državljanske vojne in državni udari, ki so zavirali družbeni in gospodarski razvoj afriških držav. Nekdanje kolonialne države danes težko sodelujejo z Afriko, predvsem zato, ker imajo spomin na

to, kako so se nekoč obnašale do nje. Zato tudi same potrebujejo pomoč. Da bi pozabile na preteklost, na nekdanje predsodke in tako spremenile svoj odnos do Afrike.

V Afriki je danes šest najhitreje rastočih gospodarstev na svetu. Razviti svet ostaja na doseženi stopnji, v Afriki pa gospodarska rast iz leta v leto narašča. Večina afriških držav se danes razvija zelo hitro. V Etiopiji so v zadnjih desetih letih dosegli izjemno gospodarsko rast, med 8 in 11 odstotki na leto. V Kongu Brazaville je rast 8-odstotna, v Keniji se vrti med 5 in 6 odstotki. Večina držav ima pozitivno gospodarsko rast.

Toda zaradi velikih zaostankov iz preteklosti je Afrika kljub takšni rasti v primerjavi z Zahodom še vedno dokaj nerazvita. Njen delež v svetovnem gospodarstvu je še vedno zelo majhen. Razlogi za to so trije. Prvi je zelo slaba infrastruktura. Zelo malo se vlaga v ceste, železnice, v zračni promet in letališča. Če ni cest, tudi trgovine ne more biti, ne znotraj države in ne zunaj njenih meja. In če ni mogoče trgovati med seboj, tudi trgovine s svetom ne more biti. Transportni stroški v Afriki so zato zelo visoki. Ker ni infrastrukture, je medafriška trgovina na zelo nizki ravni. Tretji vzrok je zgodovinsko pogojeno slabo investiranje v tehnologijo in znanost. Mladi Afričani množično studirajo družbene vede, premalo pa jih gre v tehnične stroke. Brez tehnološkega znanja pa seveda ni razvoja.

Zelo zgovoren je primer Nigerije, ki je naftna država, a ima kljub temu izjemno skromno cestno infrastrukturo. Samo 32 odstotkov prebivalstva živi na območjih, ki so blizu glavnih cest. Preostali dobri dve tretjini prebivalcev sta od prometnih povezav oddaljeni na desetine kilometrov. Ljudje so v resnici zelo izolirani. V Zambiji, ki ima velika naravna bogastva, živi v bližini cest le 17 odstotkov prebivalstva. Tudi če kaj pridelujejo, tega ne morejo prodati. Ker ni cest. Afriški voditelji zdaj končno le spoznavajo, kako dragocena je prometna infrastruktura, kako pomembno je spodbujanje regionalne trgovine in kako pomembno je investirati v tehnološke univerze. Stvari se zato počasi le spreminjajo. Politika je končno začela gledati v prihodnost.

Preteklega 13. decembra ob je v tržaškem Narodnem domu potekala predstavitev zadnjega literarnega dela Vilme Purič, romana Brez zime, ki je izšel pri založbi Mladika.

Pogovor z avtorico ob izidu je nastal na pobudo založbe Mladika, Društva slovenskih izobražencev, Slavističnega društva Trst-Gorica-Videm in Mospa ter Slovenskega kulturnega kluba ob udeležbi številne publike. Roman so predstavili predstavnica založbe Nadia Roncelli, prof. Igor Škamperle, in prof. Loredana Umek, avtorica spremene besede. Ob koncu predstavitve je bila priložnost za pogovor s pisateljico.

Roman Vilme Purič Brez zime pripoveduje o Lani, ki je kljub navidez srečnemu življenju nesrečna, nezadovoljna s sabo, izredno krhka in negotova.

Zaznamovana je z neprijetnim občutjem, kot da bi bil v njej prisoten metulj, ki ji ne dovoli, da bi svobodno in popolno doživljala lepote materinstva, ljubke hčerke Mije ter zakonskega življenja z Dimitrijem.

Lanino notranje nelagodje skuša ublažiti tudi njena prijateljica Vivjana, ki ji s svojo bližino skuša priskočiti na pomoč, da vsaj za trenutek pozabi na letečo žival, ki jo ima v sebi in ji prinaša otipljivo bolečino po vsem telesu. Občasno Lana čuti, kako metulj fiftota v njej in si želi svobode.

Krilata žival pripelje do oddaljitve in zbližanj v njenem prijateljstvu z Vivjano, prinaša obilico negotovosti med Lano in Dimitrijem, ki pa se vedno nekako razrešijo, ker se oba izogibata določenih pogovorov, ki bi ju lahko ranili, in se tako prepustita doživljanju navidez brezskrbnega vsakdana.

Vsi stranski junaki, od Vivjane do Lanine mame Mare in Dimitrija ne jemljejo resno Lanine stiske; menijo namreč, da so to samo izmišljotine, samo njeni strahovi. Na koncu ji le začnejo verjeti, še sami se prepričajo o metulju, belem metulju s pozlačenimi krili. A je žal prepozno. Lano metulj nadvlada in jo postopno vodi v briček konec.

Roman ponuja bralcu pogled vase in razmislek o tem, kako doživlja samega sebe. Zanimivo pa je tudi dejstvo, da v zgodbo neposredno posega avtorica, ki izraža lastna čutenja ob razvijanju zgodbe.

Šumovci in Šumovke menimo, da ga je res vredno prebrati.

Šepeta se ... Šepeta se ... Šepeta se ... Šepeta se ...

K-pop vs. J-pop

Večina nas je letos zasledila, da se je na mednarodni glasbeni sceni pojavila nova pesem: *Gangnam Style*. To je pesem, ki ni le pesem. Na YouTubeu je to najbolj ogledan posnetek: mogoče ne toliko zaradi pesmi same, temveč zaradi absolutno smešnega plesa, saj se je Psy, korejski pevec in komik, letos odločil, da bo svetu pokazal, kaj vsega so zmogni korejski pevci in raperji.

Danes se na mednarodni glasbeni sceni čedalje bolj uveljavljajo pesmi K- in J-popa. Tako je: ti dve glasbeni zvrsti sta danes zelo priljubljeni, ne samo v Aziji, temveč tudi v ZDA in Evropi.

K-pop je zvrst, ki združuje vse korejske pop pesmi, ki postajajo čedalje bolj priljubljene med današnjo mladino, saj skušajo mladi plesalci posnemati koreografije večjih azijskih skupin. Med temi se gotovo uvrščajo eksplozivne in komične poteze Gangnam Styla. Če pomislimo, da je večina K-pop pesmi prav

podobna Psyovi top-ena pesmi, se lahko nedvomno zavedamo, da se skuša Južna Koreja čedalje bolj približati Zahodu in ameriškemu načinu življenja in dojemanja glasbe.

Res je: korejske pesmi dejansko spominjajo na ameriške super poslušane pesmi, le da teh ne uspejo razumeti, saj se korejski pevci angleščine redkokdaj poslužujejo. Koreja je namreč že zdavnaj zapustila tradicionalno glasbo, ki jo danes lahko slišimo le v nekaterih uglednih restavracijah ali na porokah. Bambusovo piščal so nadomestili 4minute, BoA, Psy, korejski kimono pa danes nadomeščajo najmodernejše obleke Hyune in Girls' Generationa. Prav ta skupina mladih pevk se je pred letom dni pojavila v ZDA, ko so na David Letterman's Showu predstavile svojo top pesem The boys, ki je dolgo časa kraljevala na drugem mestu najbolj zaželenih posnetkov na YouTubeu. Ameriške pevske zvezde so prekosili tudi Boyfriendi

in Chae Yeon. Psihedelične luči in disko-plesi niso le značilnost K-popa, ki je danes postal priljubljena glasbena zvrst, še posebno po zaslugi Psyja, temveč se med mladimi čedalje bolj uveljavlja japonski pop.

Kdor si je kdaj ogledal kakšno animo, gotovo že pozna zvrst. Vendar medtem ko se K-pop odpira svetu s čedalje bolj inovativnimi pesmimi, se J-pop uveljavlja samo med tistimi, ki so noro zaljubljeni v japonsko kulturo ali ki sledijo kakšni japonski risanki. Obenem pa svet spoznava J-pop preko K-popa. Ti pevci

namreč vročično prevajajo svoje nove single tudi po japonsko; primer teh skupin so ravno 4minute ali Girls' Generation, ki so s svojim hitom Taxi prodrli na japonsko in ameriško (!) glasbeno sceno.

Obenem pa J-pop šteje ogromno število pevcev in skupin, ki nekako zaznamujejo zelo poliedrično glasbeno zvrst: Alan in Ayumi Hamasaki sta primer bolj pop-tradicionalne glabe, Hitomi Takahashi in Iki-mono Gakari predstavljata vrhunec J-rocka, Kimaguren in Kokia pa alternativne glasbe. Omeniti pa moramo tudi raperje Teriyaki Boys, ki so znani po vsem svetu, ker so zapeli hit pesem filma Fast&Furious Tokyo Drift.

Na spletu lahko dobimo na tisoče strani posvečenih prav J- in K-popu. Večkrat pride na YouTubeu do velikih debat – katera zvrst je pravzaprav boljša: tradicionalistično inovativen J-pop ali eksplozivno zabaven K-pop?

ITALIJA - Vse bolj polemična volilna kampanja

Monti napada Bersanija, ki mu polemično odgovarja

RIM - Mario Monti se je v volilni kampanji očitno odločil za polemične tone in za vse več televizijskih in radijskih nastopov. Včeraj je Monti ostro napadel Silvia Berlusconija in obenem tudi vodjo Demokratske stranke Pier Luigi Bersanija, češ da je pod kvarnim vplivom Nichija Vendole in predvsem »konservativnega gibanja«, ki ga vodi sindikalna zveza CGIL. Berlusconi je predsedniku vlade v odstopu očital, da je potisnil Italijo v hudo gospodarsko krizo, Bersani je nekoliko bolj zmerno opozoril Montija, da takšni napadi ne vodijo nikamor, čeprav smo v volilni kampanji. »Vsi imajo pravico, da izrazijo svoje mnenje, nihče pa ne sme očitati sogovornikom, da so pod kvarnim vplivom zaveznikov ali pa največjega italijanskega sindikata,« je poudaril Bersani.

Berlusconi se je medtem pripravljen odpovedati položaju premierja, če bi to omogočilo zavezništvo med njegovim Ljudstvom svobode in Severno ligo. »Nobenega problema nimam z odpovedjo premierskemu stolčku. Lahko delujem tudi kot gospodarski ali zunanji minister,« je Berlusconi povedal v radijskem intervjuju. Kot je še poudaril, se je pripravljen odpovedati čemurkoli, da bi lahko sestavil desnosrednjsko zavezništvo in na februar-skih parlamentarnih volitvah preprečil zmago levsredinskega bloka.

Berlusconi upa torej na vnovično oživitev dolgoletnega zavezništva s Severno ligo, a so se dosedanja pogajanja izkazala za težavna. Severna liga je na dosedanjih pogovorih od Berlusconija že zahtevala, da se v zame-nu za sodelovanje odpove kandidaturi za premierja v korist vodje Ljudstva svobode Angelina Alfana. Nekdanji premier potrebuje podporo Severne lige za uveljavitev v pokrajinah na severu Italije. Severna liga na drugi strani potrebuje podporo Ljudstva svobode za kandidaturo svojega predsednika Roberta Maronija za položaj predsednika deželne vlade Lombardije na februar-skih deželnih volitvah.

Samega sebe je sicer Berlusconi označil za zadnji branik demokracije in svobode pred levico. «V politiki sem še vedno zato, da se borim za te vrednote. To, da sodelujem v volilnem boju, je zame velika žrtev,» je dodal. Povedal je tudi, da so ga sodniki, ki so pod političnim vplivom, skušali ustaviti z vsemi sredstvi.

Silvio Berlusconi v svojih pogostih televizijskih nastopih stalno napada predsednika vlade v odstopu Maria Montija

ANSA

BUSTO ARSIZIO - Žrtev napadov je bil zlasti nogometaš Boateng

Igralci Milana zaradi rasističnih žalitev zapustili igrišče

MILAN - Nogometaši Milana so zaradi rasističnih žalitev na račun nekaterih igralcev, predvsem Kevina Boatenga, prekinili nogometno tekmo in zapustili igrišče. Zgodilo se je včeraj popoldne v mestecu Busto Arsizio med prijateljsko tekmo z domačo enajsterico Pro Patria, katere igralci so izrazili solidarnost igralcem milanskega moštva.

Skupina prenapetežev je od začetka tekme zmerjala temnopolte igralca Milana, Boatengu je naenkrat prekipelo in je jezno brcnil žogo med gledalce. Prišlo je do manjšega prerekanja, nakar so Boateng in soigralci zapustili igrišče ter odšli v slačilnice. Med prvimi je protestno gesto podprl Milanov trener Massimiliano Allegri.

Domači župan Gigi Farioli (desna sredina) je sicer kritiziral razgrajanje skupine gledalcev, obenem pa se spravi tudi na Boatenga, saj mu je očital, da je storil napako, ko je brcnil žogo med navijače. Milan bi moral po županovem mnenju vztrajati na igrišču in nadaljevati tekmo. Zanimivo, da je med prvi-

Nogometaši Milana so zaradi rasističnih žalitev zapustil igrišče v Busto Arsiziu ANSA

mi županove besede obsodil vodja Severne lige Roberto Maroni, ki je rasistične žalitve označil za sramotne.

Lepo, da je ugledna ekipa, kot je Milan, vendarle zapustila tekmo zara-

di rasizma. Dobrodošlo bi bilo, da bi se na takšna sramotna početja podobno odzvali tudi na uradnih tekmah, kjer so takšni in podobni dogodki skoraj vsakodnevni.

NARAVNE KATASTROFE - Obračun zavarovalnic o lanski škodi

Najhujši orkan Sandy

BERLIN - Naravne katastrofe so lani zavarovalnice stale 50 milijonov evrov, od tega so morale institucije skoraj dve petini škode izplačati zaradi orkana Sandy, je v sporočilu za javnost zapisala nemška pozavarovalnica Munich Re. Skupna vrednost

škode, ki je posledica naravnih katastrof iz leta 2012, pa je ocenjena na 122 milijard evrov. Na ZDA je v lanskem letu odpadel okoli 67 odstotkov skupne škode in 90 odstotkov vse zavarovane škode. "Na ZDA je v letu 2012 odpadel višji delež izgub iz naslova glo-

balnih naravnih katastrof kot običajno," so ob tem zapisali v Munich Re.

Najvišji delež zavarovanih škod je, kot že omenjeno, lani odpadel na orkan Sandy, ki bo zavarovalnice po sedanjih ocenah skupaj stal okoli 19 milijard evrov. Član odbora pozavarovalnice Torsten Jeworrek je ob tem poudaril, da bi morali v ZDA boljše poskrbeti za preprečevanje škode iz naslova nesreč. "Zagotovo bi bilo mogoče mesta, kot je New York, boljše zaščititi pred učinki neviht. Takšna poteza bi bila ekonomsko smiselna, zavarovalnice pa bi lahko zmanjšano tveganje izrazile v svojih cenah," je pojasnil Jeworrek.

Vsekakor pa so bile skupne škode v lanskem letu občutno nižje kot v letu poprej, ko je njihova vrednost dosegla 305 milijard evrov. Največ so k temu prispevali potres in cunami na Japonskem ter poplave na Tajskem. Zavarovana škoda je bila leta 2011 vredna 91 milijard evrov.

Lani je v naravnih katastrofah življenje izgubilo okoli 9500 ljudi. To je nekoliko manj od desetletnega povprečja, ki je 106.000 izgubljenih življenj letno. Razlog za to v Munich Re vidi v dejstvu, da je lani več naravnih katastrof prizadelo razvite države, kjer imajo naravne nesreče tradicionalno manj uničujoče posledice kar se tiče človeških življenj.

V Evropi za katastrofi, ki sta lani povzročili največ škode, veljata majska potresa v Emiliji Romagni. Skupna škoda potresov z magnitudo 5,9 in 5,8 znaša 12 milijard evrov, zavarovana škoda pa 1,2 milijarde evrov.

Predel New Yorka po divjanju orkana Sandy

ANSA

Baskovska stranka Batasuna se bo razpustila

BAYONNE - Baskovska nacionalistična stranka Batasuna je včeraj napovedala, da se bo razpustila. Batasuna je od leta 2003 v Španiji prepovedana, ni pa prepovedana v Franciji, kjer je tudi obelodanila svojo odločitev. Novico sta javnosti v mestu Bayonne na jugozahodu Francije posredovala dva tiskovna predstavnika Batasune. Kot sta povedala, so člani stranke vstopili v novo politično fazo in po tej poti želijo nadaljevati, primerno politično orodje za to pa ni več Batasuna. Poudarila sta tudi, da nameravajo nasproti španske in francoske države, ki sta zatiral-ki, priti do baskovske države, a le s političnimi sredstvi. Številni pripadniki Batasune so se v Španiji že pridružili drugim strankam.

Batasuno so ustanovili leta 2001, nasledila pa je več gibanj, med drugim stranko Herri Batasuna. Cilj Batasune - socialistične, feministične in ekološke stranke, ki se je označila za borko za neodvisnost, je bil, potem ko bi dosegli samoodločbo Euskal Herrie, oblikovati baskovsko socialistično državo. Euskal Herria zajema francosko in špansko Baskijo ter špansko pokrajino Navarra.

Špansko vrhovno sodišče je Batasuno prepovedalo marca 2003, ker naj bi bila politično krilo Ete. Leta 2007 so v Španiji aretirali 22 vodilnih članov te stranke. Batasuna je bila do leta 2007 na seznamu terorističnih organizacij EU, na katerem pa je od leta 2010 ni več.

Na Kosovu uvajajo vizume za 87 držav

PRIŠTINA - Kosovo se je odločilo uvesti vizume za državljane 87 držav, med drugim Rusije, Kitajske in Indije. Mediji so v sredo poročali, da so vizumi obvezni že od 1. januarja, a je zunanje ministrstvo v Prištini včeraj to zanikalo in pojasnilo, da bo vizumski režim niso priznavali s 1. julijem. Kot poudarjajo na ministrstvu v Prištini, naj bi uvedba vizumov prispevala k varnosti Kosova.

Vizumov za vstop na Kosovo ne bodo potrebovali državljani EU - tudi državljani tistih petih članic unije ne, ki neodvisnega Kosova doslej niso priznavali. To so Španija, Grčija, Ciper, Romunija in Slovaška.

ZLATO
(999,99 ‰) za kg
40.962,63 € -484,40

SOD NAFTE
(159 litrov)
112,47 \$ +0,12

EVRO
1,3102 \$ -1,20

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
3. januarja 2013

valute	evro (povprečni tečaj)	
	3.1.	2.12.
ameriški dolar	1,3102	1,3262
japonski jen	113,93	115,38
bolgarski lev	1,9558	1,9558
češka krona	25,260	25,218
danska krona	7,4599	7,4602
britanski funt	0,81075	0,81400
madžarski forint	291,09	291,71
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,6977	0,6981
poljski zlot	4,0884	4,0727
romunski lev	4,4203	4,4363
švedska krona	8,5398	8,5704
švicarski frank	1,2090	1,2090
norveška krona	7,2915	7,3175
hrvaška kuna	7,5665	7,5625
ruski rubel	39,6990	40,0340
turška lira	2,3354	2,3594
avstralski dolar	1,2471	1,2637
braziljski real	2,6828	2,7070
kanadski dolar	1,2923	1,3060
kitajski juan	8,1703	8,2663
indijska rupija	71,4120	72,0300
južnoafriški rand	11,2507	11,2388

GORICA - Za izboljšanje prometne ureditve pri Rdeči hiši

Še eno krožišče in obnova dvajsetih ulic

Na goriški občini razmišljajo, da bi križišče med ulicama Alviano in Kugy spremenili v krožišče. To bi omogočilo, da bi postala dvosmerna tudi cesta, ki s križišča vodi proti mejnemu prehodu pri Rdeči hiši. V tehničnem uradu preverjajo, kako uresničiti zamisel, v kratkem se bodo lotili priprave načrta; če ne bo večjih zapletov, bi lahko krožišče zgradili že spomladi.

V minulih letih je občina v mestu uredila več križišč, kar se je po ocenah upravitelj obrestovalo. Najprej so novo prometno ureditev uvedli na Goriščku (Trgu Medaglie d'Oro) in med ulicama Leoni in Lungo Isonzo Argentina, nato pa še na trgih Divisione Mantova in Saba. Zadnji na vrsti sta bili krožišči med ulicami Vittorio Veneto, Veniero in Garzarolli pri Podturnu in med Tržaško ulico in Ulico Duca D'Aosta, ki so ga poskusno uredili novembra. Novo krožišče so zgradili tudi pred štandreško telovadnico, krajani pa nad njim niso pretirano navdušeni.

»Z novim krožiščem med ulicama Alviano in Kugy bomo zagotovili večjo varnost. Vozniki namreč po Ulici Kugy pretirano pritiskajo na plin,« pravi odbornik Stefano Ceretta in pristavlja, da bi nova prometna ureditev omogočala hitrejši in neposreden dostop do bivšega mejnega prehoda pri Rdeči hiši. Vozniki, ki se peljejo proti Sloveniji, morajo namreč danes obvoziti parkirišče pri Rdeči hiši, po ureditvi krožišča pa se bodo temu lahko izognili. Ceretta pojasnjuje, da na občini razmišljajo tudi o spremembi prometne ureditve v Semenški ulici. »O možnih rešitvah se bomo najprej pogovorili s stanovalci,« zagotavlja Ceretta.

V kratkem se bodo obnovitvena dela začela v dvajsetih mestnih ulicah, kjer so cestišče in pločniki še posebno dotrajani in nevarni. Občina je sredi decembra izbrala izvajalca del - javno dražbo je zmagala družba Girardello iz kraja Porto Viro -, s katerim bodo kmalu podpisali pogodbo. V seznam, ki so ga izdelali tudi na podlagi zahtev bivših rajonskih svetov, so vključene ulice Udine, Ciconi, Fermi, San Michele, Botto, Trieste, Tabai, Brigata Pavia, Brigata Casale, Magazzini, Cipriani, Duse, Kugy, Blaserna, Scuola Agraria, Lungo Isonzo Argentina, Marzia in Ristori. Obnovljeno bo tudi parkirišče za cerkvijo sv. Ignacija, v Štandrežu pa bodo uredili prehod za pešce, ki bo povezoval osnovno šolo in vrtec s telovadnico. V dela, ki bodo predvidoma trajala eno leto, bodo vložili 876.000 evrov. (Ale)

Med ulicama Alviano in Kugy bodo uredili krožišče

BUMBACA

GORICA - Predstavnica Demokratske stranke Laura Fasiolo

Cilja na osmo mesto

Gorica si kot ostala glavna mesta pokrajin v naši deželi zasluži svojega predstavnika v parlamentu. V to so prepričani predstavniki goriške Demokratske stranke, ki pozivajo deželno komisijo DS, ki bo v nedeljo odločala o sestavi liste kandidatov za parlamentarne volitve, naj upošteva volilno udeležbo Goričanov na minulih primarnih volitvah in uspeh, ki ga je imela goriška kandidatka Laura Fasiolo. Leta je na pokrajinski ravni skupno prejela 975 preferenc in se uvrstila na drugo mesto za Giorgiom Brandolinom, v goriški občini pa ga je celo prehitela za dva glasova.

»Volilni zakon in pravilnik DS ovirata goriške kandidate. Če se bodo pri sestavi lestvice držali le-teh, bo Brandolin verjetno zasedel mesto, ki mu bo omogočalo izvolitev v parlament, za Fasiolo-

LAURA FASIOLO

BUMBACA

vo pa bo težje dosegljiva,« je povedal goriški tajnik Renzo Dall'Osto, ki upa, da bo deželno vodstvo stranke pri sestavljanju lestvice kandidatov za parlament in senat upoštevalo dobro volilno udeležbo Goričanov na primarnih volitvah, visoko število glasov, ki jih je prejela Fasiolova, in

potrebo, da Gorica dobi svojega predstavnika v parlamentu. »Prepričani smo, da bo tudi Brandolin delal v korist naše teritorije, želimo pa si, da bi Gorica uživala dostojanstvo ostalih glavnih mest pokrajine,« je podčrtal Dall'Osto, ki meni, da bi goriški predstavnik v parlamentu lahko pripomogel k hitrejšemu reševanju vprašanj, ki so bistvenega pomena za goriško prihodnost, od delovanja EZTS do čezmejne konkurence.

Fasiolova, ki se je zahvalila volivcem, ki so v Gorici, Trzinu in ostalih občinah glasovali zanje, je povedala, da bi bila zadovoljna z osmim mestom na deželni lestvici. »Glede na to, da je naša stranka tako veliko vložila v prenovu, upam, da ne bodo prevladali mehanizmi "stare" politike,« je poudarila. (Ale)

GORIŠKA BRDA - Dopolnjena ponudba za turiste

Brda imajo nov portal

Da v Goriških Brdih v zadnjih letih veliko stavijo na turizem, smo že večkrat ugotavljali. S povečanjem števila nočitvenih zmogljivosti, dodatno ponudbo, domačo kulinariko in pridelki ter z organizacijo tematskih dogodkov se trudijo med zelene briške griče privabiti čim več turistov. Pred nekaj meseci so javnosti predstavili novo podobo prenovljene srednjeveške vasice Šmartno. Tik pred novoletnimi prazniki pa so na noge postavili še nov spletni portal, na katerem je zbrano praktično vse, kar zanima turiste - tako izletnike kot tiste, ki bi radi ostali nekaj dni.

»Z novo obliko predstavitev, ki nadgrajuje blagovno znamko in izvirno celostno podobo, so Brda dobila svoje mesto v svetovnem spletu tudi kot turistična destinacija. Hkrati pa tudi boljše možnost komunikacije in informiranja vseh deležnikov briškega turizma preko interne povezave - extraneta,« pojasnjuje direktorica briškega Zavoda za Turizem, kulturo, mladino in šport, Ariana B. Suhadolnik.

Spletna stran zaenkrat deluje v slovenski in angleški različici, kmalu naj bi po-

stavili tudi italijansko in nemško verzijo, obljublja direktorica. Obiskovalcem spletne strani so na voljo trije tematski sklopi, ki se skrivajo pod zavihki Spoznaj, Okušaj in Doživi. Objavljajo pa še ponudbo meseca, koledar dogodkov, aktualne novice in predstavitev ponudnikov domačih briških dobrot.

Za turiste bo dobrodošla informacija, da lahko preko nove spletne strani www.brda.si oddajo povpraševanje za železni termin nočitev - ponudbo bodo na svoj elektronski naslov prejeli v roku štiriindvajsetih ur. »Pozabili nismo niti na vreme, zemljevide, video predstavitev in povezave do vseh bližnjih destinacij kot na primer Nova Gorica, Smaragdna pot in dostop do informacij na portalih Slovenske turistične organizacije, Turistične zveze Slovenije ...« našteva Suhadolnikova, ki izpostavlja še možnost sestave mini kataloga preko zavihka Sestavite si izlet: obiskovalci lahko iz nabora ponudnikov, zanimivosti, aktivnosti,... oblikujejo itinerarij po lastnih željah, ga natisnejo in uporabijo kot vodiča ob obisku Brd.

»Pomembno orodje destinacijskega managementa je extranet, ki vsem partner-

jem, vključenim v portal, ponuja možnost dvosmerne komunikacije, urejanja lastne predstavitve, nameščanja mesečne ponudbe, uporabe skupne baze podatkov o gostih, ponudnikih, deležnikih, pošiljanja podatkov o turistični taksi, spremljanja zadovoljstva gostov s storitvijo in še marsikaj,« dodaja direktorica.

Glede na to, da je svetovno znani turistični vodnik Lonely Planet Slovenijo uvrstil med top deset ugodnih destinacij za leto 2013, kar je zagotovo odlična brezplačna reklama za Slovenijo, si je zagotovo na ta račun moč obetati kakšnega turista več tudi v Goriških Brdih, Soški in Vipavski dolini. »Slovenija je lepa kot Švica, vendar precej manjša in dostopnejša,« so zapisali na spletni strani Lonely Planeta. »Priljubljenost Ljubljane, Bleda in obalnih krajev je nekoliko dvignila cene, vendar pa veliko lahko prihranite zaradi kratkih razdalj. Tudi cene prenočišč so ugodne. Če imate radi pohode, smučanje, raftanje ali pa ste le za občudovanje pokrajine ene izmed najočarljivejših držav v Evropi, vas Slovenija ne bo razočarala,« priporočajo pri ameriškem Lonely Planetu. (km)

Ana Marija Vuković iz Kanala s hčerkico Mio Jakopič

FOTO K.M.

PODGORA

Špacapanu posvečajo dobrodelni koncert

MIRKO ŠPACAPAN

BUMBACA

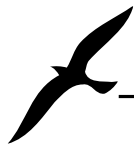

Lanskega novembra je minilo pet let, od kar je za vedno odšel dr. Mirko Špacapan, otroški zdravnik, politični delavec in vodilna osebnost iz vrst stranke Slovenska skupnost, zborovski dirigent, glasbenik, športnik in odbornik športnega združenja Olympia ter nekdanji načelnik in voditelj slovenskih goriških skavtov. Od svojih dragih, od številnih sodelavcev in kolegov ga je 23. novembra 2007 odtrgala zahrbtna, neozdravljiva bolezen.

»Ob Mirkovem preranem in nepričakovanem odhodu se je verjetno mariskdo zamislil ali podvomil, da je ta izguba nenadomestljiva. Hvala Bogu ni tako. Njegova vsestranska zapuščina je, po štirih letih, še vedno bogata in tako zakoreninjena, da se stavri in predvsem ljudje niso ustavili. Delo in prizadevanje v prid slovenski narodni skupnosti je steklo naprej in spomin na pokojnega Mirka je vsem tistim, ki so z njim živeli in sodelovali še vedno v spodbudo za vztrajanje. Na poseben način je prisotno Mirkovo nesebično razdajanje, ki verjetno predstavlja prav v teh kriznih časih edino oporo za uspešno nadaljevanje in sodelovanje. Prav ta Mirko-va krepost je bila spodbuda, iz katere je nastala zamisel za dobrodelni božični koncert, s katerim ovrednoti njegov spomin, obenem pa na konkreten način pomagati trpečim za težko ozdravljive bolezni, ki potrebujejo posebno nego za lajšanje bolečin,« sporočajo iz Zveze slovenske katoliške prosvete, Združenja cerkvenih pevskih zborov, prosvetnega društva Podgora, športnega združenja Olympia, Slovenske zamejske skavtske organizacije, krožka Anton Gregorčič in stranke Slovenska skupnost, ki bodo spomin na Mirka Špacapana počastili z božičnim, dobrodelnim koncertom, ki bo v petek, 11. januarja, ob 20.30 v župnijski cerkvi sv. Justa v Podgori. Priložnostni govor bo podal Hadrijan Corsi. Kulturni spored bodo oblikovali Angelica Špacapan (klavir in poezija), mladinski zbor Emil Komel pod vodstvom Damjana Čevdek Jug, skupina kitar SCGV Emil Komel pod vodstvom Martine Gereon, gledališka igralca Solange Degenhardt in Robert Cotič, mešani pevski zbor Podgora pod vodstvom Petra Piriha in goriški oktet Vrtnica z umetniških vodjem Markom Munihom.

Letošnji 4. božični dobrodelni koncert bo še posebno pomemben za mešani pevski zbor Podgora, ki bo prav ob tej priliki poimenovan po Mirku Špacapanu, ki je bil zborovodja in duša slovenskih podgorskih pevcev in pevk.

Izkupiček dobrodelnega koncerta bo namenjen društvu »Palativna oskrba - Mirko Špacapan lju-bezen za vedno« iz Vidma, ki nudi pomoč pri negi onkoloških bolnikov. Človekoljubno ustanovo vodi dr. Manuela Quaranta Špacapan.

TRŽIČ - V primeru naključnega ulova ga je treba ubiti

Ofenziva proti ameriškemu raku

Ribiški zavod Ente Tutela Pesca (ETP) za Furlanijo-Juljsko krajino je sprožil pravo ofenzivo proti rdečim severnoameriškim močvirskim oz. luizijanskim rakom, ki so poznani tudi z latinskim imenom *Procambarus clarkii*. Za letošnje leto je zavod v svoji letni knjižici z ribolovnimi pravili odredil, da morajo ribiči v primeru naključnega ulova takoj pobiti severnoameriške močvirske rake in jih nato izročiti ribiškim čuvajem. Ribiči morajo zavodu ETP javiti tudi morebitne najdbe kolonij severnoameriških močvirskih rakov oz. množične pogine drugih vrst rakov.

Pri zavodu ETP so se odločili za omenjene ukrepe, ker se populacija tujerodnih rakov v Furlaniji-Juljski krajini vse hitreje širi. Za človeka ameriški raki niso nikakor nevarni, pač pa povzročajo ogromno škodo na avtohtonih živalskih vrstah in na nasipih rek, v katerih kopljejo globoke rove. Za prihod ameriškega raka v Evropo so krivi ribiči oz. ribogojci. Gre namreč za zelo odporno vrsto, ki živi v toplih vodah z nizko stopnjo kisika, se izredno hitro razmnožuje, pri hranjenju pa ni nikakor izbirljiva. Ribogojci so naselili severnoameriškega raka v številna gojišča, iz katerih je pogosto prišlo do »pobegov«. Severnoameriški raki preživijo več ur tudi na suhem, zelo radi pa se sprehajajo in v eni noči prehodijo tudi po tri kilometre, tako da kolonizirajo vedno nove reke in močvirja. Leta 2007 so prve primerke opazili v kanalu Brancolo v Trziču in v drugih na pol slanih močvirjih med Trzičem in Štaranom, v zadnjih časih pa se je njihova prisotnost močno okrepila tudi v drugih krajih v deželi. Septembra lanskega leta so več primerkov teh tujerodnih rakov našli celo ob reki Cellina v Karniji. V kraju Claut so jih pobrali iz vode nekaj desetletij. Večji del rakov je poginil zaradi hipotermije, vseeno pa so pri zavodu ETP zelo zaskrbljeni, da bi kdod od njih preživel in se morebiti naselil v jezero pri Barcisu.

Zavod ETP je med lanskim letom za svoje čuvaje priredil tečaj, med katerim so jih poučili, kako prepoznati severnoameriške rake. V okviru tečaja so priredili tudi nekaj srečanj na terenu, ta-

Severnoameriški močvirski rak se širi po Trziškem

ko da so se odpravili do raznih namakalnih kanalov na Trziškem in iz njih s pomočjo mrež polovili na desetine tujerodnih rakov. Iz zavoda ETP pojasnjujejo, da so ameriški raki zelo škodljivi, ker s kopanjem rogov povzročajo podiranje nasipov in rušenje bregov; severnoameriški prišleci so poleg tega odporni na račjo kugo in zanjo ne zbolijo, vendar jo prenašajo na avtohtone vrste rakov, ki zaradi tega v določenem vodotoku kmalu izumrejo. Severnoameriški raki v naših krajih nimajo naravnih sovražnikov, saj se jih čaplje in druge ptice otepajo zaradi njihovih močnih klešč.

Prisotnost severnoameriškega raka predstavlja še zlasti zelo velik

problem v kanalu Brancolo in v njegovih pritokih, kjer - tudi zaradi novih prišlecev - prihaja do velikih sprememb v ribji populaciji. V kanalu so skorajda izginile jegulje, ki začnajo veljati za ogroženo vrsto. Zaradi tega je zavod ETP prepovedal lov jegulj v kanalu Brancolo, sploh pa je zelo verjetno, da bo prepoved v prihodnjih letih stopila v veljavo še v ostalih rekah Furlanije-Juljske krajine. Število jegulj se manjša zaradi sprememb v Zalivskem toku, ki prinaša ličinke iz Sargaškega morja proti Evropi, zaradi onesnaževanja vodotokov in zaradi prekomernega ribolova mladice v Atlantskem oceanu. (dr)

JAMLJE - Za sekcijo VZPI-ANPI

Praznik včlanjevanja v novih prostorih

Predsednik sekcije Dol-Jamlje Jordan Semolič (desno); udeleženci srečanja (spodaj)

FOTO P.Z.

Sekcija VZPI-ANPI Dol-Jamlje je sredi decembra priredila vsakoletni praznik včlanjevanja, tokrat v novih prostorih. Predsednik sekcije Jordan Semolič si namreč že več let prizadeva, da bi borčevska organizacija dobila sedež za lastno delovanje in še zlasti za ureditev obsežnega arhiva. Praznik je tako potekal v zgornjih prostorih večnamenskega kulturnega centra v Jamljah, ki jih je sekcija dobila v upravo po dogovorih z občinsko upravo in društvom Kremenjak. Kakor je povedal Semolič pred številnimi zbranimi člani, bo do uradnega odprtja sedeža potrebnega še veliko dela, vendar je prireditelj praznika v novih prostorih prvi pomembni korak in dokaz, da je odbor sekcije s svojimi člani vseskozi aktiven in pozoren do potreb organizacije. Po besedah Semoliča je bilo do sedaj za ureditev sedeža opravljenih preko 180 ur prostovoljnega dela ob pomoči občine Dobrdo. V svojem nagovoru je dalje predsednik poudaril, da šteje sekcija preko 80 članov in da je ta podatek v ponos vsem tistim, ki negujejo spomin na odpornišvo.

V novih prostorih je bilo videti Titovo fotografijo, rdečo zastavo in slovensko trobojnico z rdečo zvezdo. Semolič je poudaril, da sekcija neguje zgodovinski spomin in gotovo taki simboli sovpadajo s tem, kar sekcija ščiti in hrani. Na prazniku je bil prisoten tudi Mario Lavrenčič, predsednik sekcije Dobrdo, ter podpredsednik pokrajinskega odbora VZPI-ANPI. Povedal je, da ga pozitivno preseneča predvsem dejstvo, da je prisotnih toliko mladih ljudi. To pomeni, tako Lavrenčič, da je doljansko - jamljska sekcija znala odlično prenesti na mlade rodove vrednote partizanskega gibanja. Povedal je tudi, da je sekcija Dol-Jamlje glede na prebivalstvo ena najštevilnejših in tudi najbolj aktivnih sekcij na Goriškem.

Na prazniku je potekala tudi nabirka podpisov za štiri referendume proti ukinitvi 18. člena delavskega statuta ter za ukinitve nekaterih delov zadnje reforme trga dela. Podpise so zbirali predstavniki Federacije Levice, Svobode, ekologije in Levice ter področnega sindikata FIOM. (pz)

ŠEMPETER - Porodnišnici se obeta revizija statusa

Bo bolnišnica ohranila edini mednarodni certifikat?

Za mlado mamico Ano Marijo Vuković iz Kanala se je letošnje leto začelo z najlepšim možnim darilom: prvorojenko Mio. Detece je v šempetrski porodnišnici povila 1. januarja nekaj minut do 15. ure. Osebe je dojenčici, tako kot to velela dolgoletna tradicija, izročilo zlato zapestnico. Do včerajšnjega poldneva se je v šempetrski porodnišnici, ki se ponaša z nazivom Unicefova novorojenec prijazna porodnišnica letos skupaj rodilo šest otrok. Že spomlad se obeta novo preverjanje za ohranitev tega statusa, a je zaradi spremenjenih pogojev strokovno osebe skeptično, da ga bo še moč ohraniti.

Število porodov v šempetrski porodnišnici v zadnjih letih ostaja na enaki ravni: lani so zabeležili 834 porodov oziroma 850 otrok, od tega je bilo 16 parov dvojčkov, leta 2011 pa dva poroda več in 847 otrok ter 11 parov dvojčkov. Največ otrok se je v šempetrski porodnišnici rodilo leta 1979, ko so zabeležili pravi »baby boom«: kar 1.600 otrok, najmanj pa leta 2003: tedaj sta se rodila 602 otroka. »Delamo na tem, da bi nadoknadili zamujeno: čim prej bi radi ponudili porod z epiduralno analgezijo in nekaj drugih posodobitev,« napoveduje predstojnica ginekološko-porodniškega oddelka Neda Bizjak. V šempetrski porodniš-

Prva se je rodila Mia

FOTO K.M.

nici še vedno rojeva največ žensk iz severnoprimorske regije, iz Italije prihajajo bolj posamezni primeri.

Šempetrski porodnišnici se letos obeta revizija statusa Unicefova novorojenec prijazna porodnišnica. Do novih preverjanj naj bi prišlo že na pomlad. Glede na to, da so v bolnišnici na račun umestitve negovalnega oddelka od ginekologije od tam morali na porodniški oddelke premestiti rizične nosečnice, so se pogoji na porodniškem oddelku, predvsem v smislu prostorske razpoložljivosti, spremenili. Strokovno osebe v porodnišnici je na to opozarjalo že decembra. »Trenutno težko presojam, kako se bodo stvari od-

vijale. Sedaj porodniški oddelki namreč ni poln, od zadnjega tedna v decembru je zatišje, pomanjkanja prostora sedaj nismo občutili, a mislim, da tako ne bo šlo naprej,« opozarja predstojnica Bizjakova.

Direktor bolnišnice Darko Žiberna je decembra še vztrajal na stališču, da je umestitev negovalnega oddelka, ki ga bolnišnica po zakonu mora urediti v strnjeni in ne razpršeni obliki, kot je bilo doslej, za ginekologijo edina sprejemljiva rešitev. Včeraj pa je nakazal, da bi sedanji program, ki obsega 15 postelj, v bodoče morali vsaj podvojiti, vendar na drugi lokaciji - v južnem krilu dvorca Coronini, ki je v neposredni bližini bolnišnice. Ves program bo po njegovih besedah moč tja seliti čez približno leto dni, kar pa je vezano na projekt izgradnje urgentnega centra v sklopu bolnišnice, ki bo letošnje poslovno leto sklenila z dvema milijonoma evrov minusa.

Konec lanskega leta je bilo veliko govora tudi o projektu čezmejne porodnišnice, ki naj bi se uresničila v sklopu šempetrske porodnišnice, glede na to, da porodnišnici v Gorici grozi zaprtje. »Vse je odvisno od italijanskih zdravstvenih oblasti. Prostoritukaj, ekipa, sodelovanje - vse je možno. A mi o tem ne odločamo, odločajo na oni strani,« je dejal Žiberna. (km)

NOVA GORICA - Umor tržaškega podjetnika

Domnevna morilca spet pred sodnikom

Na novogoriškem okrožnem sodišču se bo danes po dveh mesecih in pol nadaljevala glavna obravnava proti Zlatanu Blagojeviću in Ljiljani Dalić. Osumljenca sta umora tržaškega podjetnika Roberta Menicalija. Ta je izginil 19. junija 2011, istega dne je bil najverjetneje tudi ubit. Njegovo truplo so našli 8. julija na Cerju v občini Miren-Kostanjevica. Par je bil prijat 11. julija 2011 v Črni gori po usklajeni akciji policij štirih držav. Z Menicalijevim avtomobilom sta se iz Slovenije odpeljala v Bosno in Hercegovino, kjer sta ga prodala na nekem avtooodpadu. Obtožnica ju bremeni umora iz koristljubja. Njuna zgodba - oba sta se na sodišču izrekla za nedolžna - pa je drugačna: Menicali naj bi jima sam ponudil avtomobil, saj da se ga je želel znebiti, ker ga v Italiji ni uspel prodati, sam pa bi za avtomobil uveljavljal kasko zavarovanje. Par je že skoraj 18 mesecev v priporu: iz ekstradicijskega pripora v Črni gori so oba v Slovenijo pripeljali 20. oktobra 2011. Danes bo na sodišču predstavljeno dodatno dokazno gradivo, predstavljen naj bi bilo še dodatno izvedensko mnenje o videoposnetku z bencinske črpalke v Sežani. (km)

Dogovor za parkirišče

Tržiška občina in zdravstveno podjetje sta doslela dogovor glede upravljanja in vzdrževanja parkirišča ob bolnišnici San Polo. Po novem bo občina odgovorna za vzdrževanje parkirišča, medtem ko bo zdravstveno podjetje skrbelo za cestico pred bolnišnico in za del parkirišča, ki uporabljajo samo njegovi uslužbenci. Nov dogovor je bil potreben, potem ko so ponovno odprli prehod s parkirišča na povezovalno cesto, ki vodi s parkirišča do krožišča pri veleblagovnici Emisfero.

Prevoz starejših občanov

Tržiška občina želi priskočiti na pomoč starejšim občanom, ki potrebujejo prevoz z doma do bolnišnice in središča mesta. Zaradi tega je podpisala dogovor z združenjem Auser, ki se je obvezalo, da bo njegovih pet prostovoljcev zagotavljalo prevoz tržiškim starejšim občanom. V zamenjavo za storitev je tržiška občina zagotovila združenju Auser 2500 evrov prispevka.

NOVA GORICA - Po soglasju vlade

Mestna občina postala lastnica gradu Rihemberk

Po temeljiti obnovi ga bodo uredili kot kulturno ustanovo

Vlada je na današnji seji podala soglasje za neodplačni prenos spomenika državnega pomena grad Branik - Rihemberk na Mestno občino Nova Gorica. Namen prenosa je zagotavljanje boljše ohranitve kulturnega spomenika, njegove obnove in oživljanja ter večje javne dostopnosti in rabe, so sporočili z vladnega urada za komuniciranje. Odločitev o brezplačni odtutitvi oziroma odsojiviti lastninske pravice kulturnega spomenika državnega pomena na predlog ministra, pristojnega za dediščino, sprejme vlada. Nepremičnine, ki so predmet prenosa, so uvrščene v odlok o načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem države za leto 2012.

Novogoriška mestna občina bo grad obnovila in ga uredila kot kulturno ustanovo, s čimer se bo njegova dostopnost povečala. S prenosom lastništva gradu v last Mestne občine Nova Gorica bi ta po temeljiti obnovi v upravljanju javnega zavoda Goriški muzej kot kulturno žarišče lahko postal neposredna vez s Slovenci na italijanski strani meje in pomemben kulturno-gospodarski center, ki bi v duhu trajnostnega in sonaravnega razvoja gradu in kraja širil turistično ponudbo Braniške doline in v tem obmejnem prostoru manifestiral strpnost in sožitje med narodi ter odprtost v evropski prostor. Pogodbo o

Grad Rihemberk

neodplačnem prenosu, na katero sta podala soglasje vlada in mestni svet Mestne občine Nova Gorica, bosta podpisala minister za izobraževanje znanost, kulturo in šport ter župan Mestne občine Nova Gorica, so še sporočili z vladnega urada za komuniciranje. (sta)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 2 PRI SV. ANI, Ul. Garzarolli 154, tel. 0481-522032.

DEŽURNA LEKARNA V ŠLOVRENCU
SORC, Trg Montesanto 1, tel. 0481-80023.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH
ROMJAN (ALLA STAZIONE), Drevo-red Garibaldi 3, tel. 0481-777446.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
CENTRALE, Trg Republike 16, tel. 0481-410341.

Koncerti

OBČINA SOVODNJE vabi na tradicionalno »Novoletno srečanje«, ki bo v občinski telovadnici v nedeljo, 13. januarja, ob 18. uri. Nastopajo domače pevske in plesne skupine. Na programu bo tudi podelitev prispevkov kulturnim in športnim društvom ter skupna zdravica.

ZSKD IN USCI vabita na koncert »Nativitas - Božična pesem in tradicija v prostoru Alpe Jadran«, ki ga organizirata SKRD Jadro in ŽePZ iz Ronk z naslovom »Pozdrav novemu letu« v nedeljo, 13. januarja, ob 15.30 v cerkvi Sv. Lovrenca v Ronkah.

»**VEČERNI KONCERTI**« združenja Rodolfo Lipizer v deželnem avditoriju v Gorici: v petek, 25. januarja, ob 20.45 bosta nastopila pianista Bruno Canino in Antonio Ballista; predprodaja vstopnic pri agenciji IOT v Gorici, informacije na lipizer@lipizer.it in www.lipizer.it.

Gledališče

ABONMA LJUBITELJSKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu v organizaciji PD Štandrež: v soboto, 5. januarja, ob 20. uri »Na slepo« (Gregor Čušin), nastopa Ta bolj Teatr KPD Josip Lavtižar iz Kranjske Gore; informacije po tel. 0481-20678 (Božidar Tabaj).

V GLEDALIŠČU VERDI V GORICI: v ponedeljek, 7. januarja, ob 18. uri v Mali dvorani uvodni govor Tullia Svettnija, docenta Univerze za tretjo starost iz Gorice, o premieri »Cyrano De Bergerac«; v torek, 8. januarja, ob 20.45 deželna premiera »Cyrano De Bergerac« (Edmond Rostand), nastopajo Alessandro Preziosi, Valentina Cenni, Emiliano Masala, Massimo Zordan,

GORICA - Odšel je Rudolf Devetak

Svoje življenje je posvetil poučevanju

V 82. letu starosti je svoje najdražje za vedno zapustil Rudolf Devetak, dolgoletni učitelj na osnovni šoli na Vrhu, po upokojitvi pa član in odbornik Društva slovenskih upokojencev za Goriško. Devetak se je rodil 26. februarja 1930 na Vrhu. Bil je tretji sin Kristine Vizintin in Rudolfa Devetaka, imel je dve sestri in dva brata: Ladislava, Ladke in Leopolda, profesorja in sovođenjskega podžupana, ni več med nami, sestra Bernarda pa stanuje v Gorici.

Otroštvo je Rudolf Devetak preživel na Vrhu, kjer je obiskoval osnovno šolo. Med drugo svetovno vojno sta njegovi sestri sodelovali z Osvobodilno fronto kot kurirki, svoj doprinos pa je dal tudi mladi Rudolf, ki je partizanom nosil hrano v karavlo, ki je delovala na Vrhu. Po opravljeni nižji srednji šoli se je vpisal na slovensko učiteljsko v Gorici, kjer je tudi maturiral. V študijskih letih je živel v Dijaškem domu v Gorici. Po dokončanem učiteljsku je najprej delal v predilnici v Podgori, nakar se je začasno zaposlil kot delavec v gradbenem podjetju. Eno leto je bil finančni stražnik, po tej izkušnji pa je končno lahko začel opravljati svoj poklic. Ker v naših krajih ni bilo razpoložljivih delovnih mest, je najprej poučeval na Sardiniji. Po enoletnem službovanju na otoku se je vrnil v domače kraje in postal učitelj na slovenski osnovni šoli na

RUDOLF DEVETAK

Vrhu. Lep spomin nanj hranijo številne generacije učencev, saj je na Vrhu poučeval vse do upokojitve.

Sovaščanko Milko, ki je bila prav tako učiteljica, se je poročil leta 1962. Rodila sta se jima dva otroka, Igor in Tanja. Obja sta šolnika. Leta 1966 se je družina preselila v Gorico, kjer sta si zakonca uredila hišo. Pred selitvijo v mesto je bil Rudolf aktiven v društvu Danica, po upokojitvi pa je postal javen odbornik in večletni član Društva slovenskih upokojencev za Goriško. Rad je skrbel za svoj vrt, kolesaril in se odpravljaj na sprehode. Zdravje ga je začelo zapuščati pred približno tremi meseci, dan pred 50. obletnico poroke - 5. oktobra - so ga prepeljali v bolnišnico. Umrl je v noči s torka na sredo v goriški bolnišnici. Od njega se bodo sorodniki, prijatelji in znanci poslovili danes. Pokojnik bo do 13.30 ležal v kapeli splošne bolnišnice v Gorici, ob 14. uri bo maša v cerkvi na Vrhu. Sledila bo upepelitev.

Marco Canuto in mladi igralci Link Academy (»Proza«); informacije in predprodaja pri blagajni gledališča v Ul. Garibaldi, 2/a - tel. 0481-383601/383602), več na www3.comune.gorizia.it/teatro.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V KRMINU: v četrtek, 10. januarja, ob 21. uri »Cin-ci là«, nastopajo Elena D'Angelo, Umberto Scida, Armando Carini in Compagnia Italiana di Operetta (»Sipario musica«). V nedeljo, 13. januarja, ob 16. uri »Il suonatore meraviglioso«, za otroke med 4. in 7. letom starosti (»Sipario ragazzini«); informacije in predprodaja vstopnic pri blagajni gledališča, Ul. Nazario Sauro 17 v Krminu, tel. 0481-630057; več na www.artistiassociaigorizia.it.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU: v sredo, 9. januarja, ob 20.45 koncert kitarista Emanueleja Segreja; v petek, 11. januarja, ob 20.45 v sklopu niza »contraZIONI« predstava »Brat (Fratello) - Cantieri per un'opera rom« v originalnem jeziku s prevodom v videoprojekciji; informacije in predprodaja vstopnic pri blagajni gledališča v Tržiču (tel. 0481-494664), v Ticketpointu v Trstu, v knjigarni Antonini v Gorici in v uradih ERT v Vidmu; več na www.teatromonfalcone.it.

Razstave

11. RAZSTAVA JASLIC NA SV. GORI z ročno izdelanimi jasicami tudi otrok iz otroškega vrtca v Pevmi in osnovne šole v Bračanu bo odprta do 6. januarja ob ponedeljka do sobote 10.00-17.00, ob nedeljah in praznikih 9.00-18.00.

V POKRAJINSKIH MUZEJIH V PALAČI ATTEMS v Gorici je na ogled razstava združenja Prologo z naslovom »Profezie«. Razstavljajo bodo Rossano Bertolo, Antonio Colmar, Ivan Cricco, Lia Del Buono, Alfred de Locatelli, Paolo Figar, Sergio Figar, Maurizio Frullani, Paola Gasparotto, Arianna Gasperina, Maurizio Gerini, Alessandra Ghiraldelli, Francesco Imbimbo, Silvia Klainscek, Damjan Komel, Claudio Mrakic, Stefano Ornella, Alessio Russo, Nika Šimac, Franco Spanò, Lara Steffe; s prostim vstopom do 6. januarja, 10.00-17.00.

»**JUKE BOX & THE BEATLES. EXPO ANNI '60: OGGETTI, IMMAGINI, SUONI E INCONTRI**« je naslov razstave, ki je na ogled v muzeju Sv. Klare na vogalu med Korzom Verdi in Ulico Sv. Klare v Gorici. Ob razstavi bodo potekale tudi filmske projekcije: vsak četrtek ob 17.30 »I ragazzi del Juke Box« Lucia Fulciji; vsak petek ob 17. uri »Yellow Submarine« in dokumentarec Giannija Bisiacha o Beatle-

sih iz leta 1963; vsako soboto ob 10.45 »Juke Box« in ob 17. uri restavriran »Magical Mystery Tour«; vsako nedeljo ob 16.10 »George Harrison: Living in the Material World«. Na ogled bo do 13. januarja s prostim vstopom ob četrtkih in petkih 16.00-19.30, ob sobotah in nedeljah 10.30-12.30 in 16.00-19.30.

V GALERIJ KULTURNEGA DOMA v Gorici je na ogled razstava kiparja Pavla Hrovatina z naslovom »Harmonija Krasa«; do 10. januarja od ponedeljka do petka 9.00-12.00 in 16.00-18.00 ter v večernih urah med prireditvami.

FUNDACIJA PALAČE CORONINI CRONBERG na drevoredu 20. septembra v Gorici obvešča, da bo muzej odprt januarja in februarja samo za skupine 15 oseb po predhodni najavi; več po tel. 0481-533485.

V GALERIJ SPAZZAPAN v Gradišču (Ul. Marziano Ciotti 51, spazzapan@gmail.com) je na ogled razstava Wertherja Toffolonija z naslovom »Per sedersi«; do 14. aprila ob torkih, sobotah in nedeljah 10.00-19.00, ob sredah, četrtkih in petkih 15.00-19.00.

Kino

DANES V GORICI KINEMAX Dvorana 1: 15.00 »Ralph Spaccatutto«; 17.10 - 19.45 - 22.15 »The Master«. Dvorana 2: 15.15 - 17.45 - 20.00 - 22.15 »La migliore offerta«. Dvorana 3: 15.30 - 17.45 - 20.00 - 22.15 »Vita di Pi«.

DANES V TRŽIČU KINEMAX Dvorana 1: 15.00 - 17.20 - 19.50 - 22.10 »Jack Reacher - La prova decisiva«. Dvorana 2: 15.00 - 17.30 »Vita di Pi« (digital 3D); 19.50 - 22.10 »La regola del silenzio«. Dvorana 3: 15.15 - 17.45 - 20.00 - 22.15 »La migliore offerta«. Dvorana 4: 18.15 - 20.15 - 22.15 »Mai stati uniti«; 16.15 »Ralph Spaccatutto«. Dvorana 5: 17.10 - 19.45 - 22.15 »The Master«; 15.30 »Sammy 2 - La grande fuga«.

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSkih UPOKOJENCEV za Goriško prireja 7-dnevni izlet v Pariz od 18. do 24. maja za ogled najpomembnejših kulturnozgodovinskih posebnosti. Vpisovanje ob sredah od 10. do 11. ure na društvenem sežu v Gorici na korzu Verdi 51/int. do zasedbe mest na avtobusu. Na račun 300 evrov.

PD RUPA-PEČ vabi na tradicionalni iz-

let od 22. do 29. avgusta na Portugalsko (od Lizbone, Fatime do Santiaga di Compostela); informacije po tel. 0481-882285 (Ivo Kovic).

Obvestila

OBČINA SOVODNJE obvešča, da bo z januarjem zdravniška ambulanta delovala v objektu telovadnice v Sovodnjah (vhod neposredno s parkirišča).

DRUŽBA se dobi v nedeljo, 6. januarja ob 13. uri.

KNJIŽNICA DAMIRJA FEIGLA V GORICI je med prazniki zaprta do danes, 4. januarja.

OBČINSKA KNJIŽNICA SOVODNJE obvešča, da je odprta ob torkih in četrtkih med 15. in 18. uro, ob ponedeljkih in sredah med 10.30 in 13. uro.

SSO sporoča, da je goriški urad zaprt do 6. januarja.

URADI ZSKD v KB Centru v Gorici so zaprti do 6. januarja.

Prireditve

V CENTRU MARE PENSANTE v parku Basaglia (Ul. Vittorio Veneto 174) v Gorici bo 22. januarja, ob 17.30 na srečanju v sklopu niza »SOS cervello« psihater Marco Bertali govoril na temo depresije; vstop prost.

BOŽIČ V GLASBI IN PODOBAH v cerkvi v Štandrežu: Pastoralna enota Soča-Vipava in PD Štandrež vabita v nedeljo, 6. januarja, ob 17. uri na ogled »Živih jasic«; nastopajo veroučenci, starši in gledališki igralci, sledila bo kantata »Slovenski Božič« Matije Tomca, nastopajo MePZ in OZ Podnanos z orkestrom. V nedeljo, 13. januarja, ob 17. uri bo koncert »Božične melodije« ženskega pevskega zbora Univerze za tretje življenjsko obdobje Nova Gorica.

ZSKD IN DRUŠTVO ALCI prirejata v soboto, 12. januarja, delavnico družinskih postavitev s terapeutko Silvijo Mladavez v KB Centru na Korzu Verdi 51 (3. nadstropje, Tumova dvorana) v Gorici od 15. ure do 18.30; prijave na gorica@zsk.org ali s SMS-jem na tel. 327-0340677.

Mali oglasi

PRODAJAM suha gozdna drva in ekstrasvež oljčno olje; tel. 0481-390233 (ob uri obedov).

PRODAM HIŠO V PODGORI z garažo, vrtom in dvoriščem; tel. 320-1817913.

Pogrebi

DANES V GORICI: 11.40, Mariarosaria Di Dato por. Busolini (iz kapele glavnega pokopališča) v cerkvi Sv. Vida in Modesta, sledila bo upepelitev.

DANES V KRMINU: 14.00, Giovanni Leonardi (iz splošne bolnišnice) v cerkvi Sv. Adalberta in na pokopališču.

V CORONI PRI MARIANU: 11.00, Vittorio Veroli (iz splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

DANES NA VRHU SV. MIHAELA: 14.00, Rudolf Devetak (ležal bo do 13.30 v kapeli splošne bolnišnice) v cerkvi, sledila bo upepelitev.

DANES V TRŽIČU: 10.00, Andreina Carled vd. Lamesta (iz bolnišnice) v cerkvi Device Marcelliane in na pokopališču; 11.30, Giuseppe Pozzanci (iz bolnišnice) v cerkvi Sv. Odrešenika, sledila bo upepelitev.

Ob izgubi dragega RUDIJA DEVETAKA izrekajo ženi Milki, sinu Igorju in hčeri Tanji iskreno sožalje

Kulturni dom v Gorici, SKGZ in člani Sklada Trinko

Ob izgubi dragega očeta Rudolfa izrekamo Igorju Devetaku in svojem iskreno sožalje

vsi pri Uradu za slovenske šole

Draga Tanja in Igor, ob boleči izgubi dragega očeta vama izrekamo iskreno sožalje.

Ravnateljica in osebje Večstopenjske šole iz Gorice

ŽARIŠČE

Pomisleki ob podelitvi Nobelove nagrade za mir

ADRIJAN PAHOR

Pred nekaj tedni je »Bruselj« v Oslu slovesno prejel letošnjo Nobelovo nagrado za mir. Zgleda, da nisem bil edini, ki je novico, da bo letošnjo nagrado za mir dobila Evropska unija, sprejel z dokajšnjim začudenjem in skepsjo. Motilo me je že dejstvo, da je nagrado prejela neka organizacija, imenujmo jo izbrana skupnost vladajoče evropske nomenklature in ne zaslužni posameznik. Odločitve norveškega Nobelovega odbora v šoli nalašč nisem komentiral, ker sem želel od dijakov objektivno mnenje, to pa v glavnem ni bilo povoljno, ravno nasprotno: tisti, ki zunanjo politiko Evropske unije spremljajo in kritično vrednotijo, so se ob razglasitvi Nobelovega nagradenja za mir, te najbolj prestižne nagrade, zgražali. Tisti, ki so odločitev odobraval, so se in se še danes sklicujejo na edino možno izhodišče, iz katerega lahko utemeljemo izbiro prejemnika: konec druge svetovne vojne in situacijo takoj po njej. Že pred koncem druge.s.v., leta 1944, so se namreč vlade treh dežel Beneluksa v izgnanstvu odločile, da bodo po vojni oblikovale tesno gospodarsko zvezo, kar so leta 1947 tudi storile. Tega leta so se ZDA z Marshallovim načrtom aktivno vključile v obnovo Evrope. Prišlo je do ustanovitve OEEC-ja (Evropske organizacije za gospodarsko sodelovanje), v Haagu so nato ustanovili

Evropsko gibanje in Svet Evrope. Kljub zaostrojuči blokovski delitvi, ki je postavila Evropo in še posebej Nemčijo v nezavidljiv položaj, se je začel edinstveni poskus v zgodovini človeštva, saj se proces gospodarske integracije različnih narodov pred tem ni še nikoli dejansko izvajal. Evropa je bila razdeljena s številnih vidikov: zgodovinsko gledano, še najbolj usodno predvsem zaradi jezika in religij. Pomembno vlogo so imele tudi različne državniške tradicije, delitev glede na politično in gospodarsko ureditev evropskih držav. Če torej upoštevamo šest desetletij evropskega povezovanja, lahko trdimo, da je bil to najuspešnejši proces izboljševanja politične integracije, ohranjanja pogojev za mirno sožitje, pravičnost in solidarnost v Evropi. Iz tega zornega kota je torej Nobelova nagrada za mir več kot upravičena, čeprav jo zunanja politika EU-ja zadnjih trideset let ne opravičuje v vsem. Tu mislim predvsem na dve vojni, v Afganistanu in Iraku, v katerih je bilo (in je še vedno) vpleten skoraj pol Evrope, še pred tem pa dolgotrajno vojno v nekdanji Jugoslaviji. Tu je za marsikoga Evropa odpovedala na celi črti, še najbolj nemočna je bila v Bosni, žrtvi ene najstrašnejših morij ob koncu preteklega stoletja. Evropski politiki so najprej sodelovali z Miloševićem, podpirali Srbe in preprečevali, do-

kler se je dalo, vojaško intervencijo v Srbiji. Vojno so nato vendarle končali šele Američani, ki so Miloševića, Tuđmana in Izetbegovića pripravili, da so sedli k skupni mizi in se dogovorili glede vzpostavitve trajnega miru. Vendar se ta dogodek ni zgodil v Evropi, temveč v ameriškem Daytonu. Nobelovo nagrado za mir bi si zato, po mnenju nekaterih političnih analitikov, (če se omejimo na zunanjo politiko Evropske unije v zadnjih tridesetih letih), bolj zaslužila kaka druga institucija, npr. NATO. Utemeljitev nagrade na dejstvu, da unija že več kot šest desetletij prispeva k napredku miru in sprave, demokracije in človekovih pravic v Evropi, torej ni povsem verodostojna.

Evropska povojna zgodovina je skratka splet velikih in uspešnih projektov kot tudi hudih spodrseljavev, pomanjkanja politične volje in prevlade drugih interesov. Zagotovo je projekt politične in gospodarske integracije omogočil ponovno utrditev demokracije v Evropi. Po spravi med Francijo in Nemčijo je bil nemara najpomembnejši uspeh v tem procesu prav sprejetje na novo vzpostavljenih demokracij v povezavo, ne nazadnje tistih vzhodno-evropskih. Če torej postavimo ta uspeh oziroma ta mejnik na prvo mesto, potem je Nobelova nagrada utemeljena, čeprav se verjetno marsikdo sprašuje, zakaj je bila podeljena tako pozno!

PREJELI SMO

Odprto pismo Acetu Mermolji

V slovenski narodni skupnosti v Italijanski republiki se dogajajo stvari, ki kličejo po satiri in sarkazmu, pa še po čem drugem. Današnji ocenjevalci tega dogajanja uporabljajo ostre besede, kar je povsem logično, če upoštevamo, kako romajo v uredniške koše z bolj blagimi izrazi izrečene kritike in celo strokovni prispevki, ki želijo nakazati pot k dejanski enakopravnosti slovenskega prebivalstva preko vidne in otipljive enakopravnosti slovenskega jezika. Ti iz svoje »izpostavljene lege« nazivaš te ljudi »psovalce« in »Butalce«. »De gustibus non est disputandum« je bilo ugotovljeno že v sivi davnini, ko so tudi ugotovili, da drži izrek, »Quot capita, tot sententiae«. Družinska vzgoja me je usmerila tako, da sem že zgodaj začel nastopati za uveljavitev enakopravnosti slovenskega jezika, ki je po več razsodbah Ustavnega sodišča izraz in dokaz enakopravnosti slovenskega prebivalstva, ki je zapisana v temeljnih načelih temeljnega zakona. Zdi se mi, da ti, kljub temu, da si očitno prebral celo filozofsko knjižnico, tega še nisi razumel. In mogoče te je življenje tako prizadelo, da tega ne boš nikoli razumel. Vendar ti bom skušal obrazložiti tako, da bodo vsaj drugi razumeli.

Ko sem pred več kot štiridesetimi leti predlagal SKGZ akcije za uveljavitev pravice do rabe slovenskega jezika, me je ugleden član vodstva te organizacije podučil: »Najprej moramo priskrbeti našim ljudem trdno gospodarsko osnovo, potem se bomo posvetili skrbi za slovenski jezik!«. Kako je bilo s trdno gospodarsko osnovo, smo videli in občutili dobrih dvajset let po tistem poduku.

Sam in zasmehovan od »tovarišev« sem nadaljeval s prizadevanji za uveljavitev temeljnih načel krovne organizacije, kateri sem pripadal. Bilo je na dan svete Lucije leta 1974, ko sem od mestnega redarja zahteval, da me vpraša po voznikem dovoljenju v slovenskem jeziku. Obdolžili so me prekrška po 651. členu kazenskega zakonika, češ da nisem hotel povedati svojih generalij. Bil sem sojen in obsojen (vrstniki iz glavnega odbora SKGZ so mi rekli: »Lahko tebi, ki si v državni službi!«) in sem se pritožil. Na drugi stopnji sem 8. marca 1977 govoril v slovenskem jeziku in javni tožilec je zahteval takojšnjo obsodbo po 137. členu kazenskega postopnika, ker sem govoril v slovenskem jeziku, čeprav obvladam italijanski jezik. Bila je to odlična prilika, da se zahteva poseg Ustavnega sodišča in prišlo je do tega posega. Razsodba št. 28 iz leta 1982 je ugotovila, da pravica, ki jo določa prvi odstavek 5. člena Posebnega statuta, na katerega sem se skliceval, izhaja neposredno iz 6. člena ustave, čeprav ne obstaja noben izvršilni predpis. To stopnjo varstva je Ustavno sodišče poimenovalo »tutela minima«. Slovenski organiziranosti ni prišlo niti na kraj pameti, da bi se preseñetljiv uspeh lahko razširilo, poglobilo in utrdilo.

Tako sem se odločil, da brez ene lire stroška sam razširim veljavnost stališča Ustavnega sodišča tudi na 122. člen civilnega postopnika. Vložil sem priziv zoper globo za parkiranje na prepovedanem mestu na civilnem oddelku sodišča in sodnik je 30. novembra 1990 poslal Ustavnemu sodišču primer-no utemeljeno odredbo.

V tistem času je predsednik SKGZ v Jadranskem koledarju javno izjavil, da je »Po petnajstih letih Osimski sporazum še vedno mrtva

črka«. Sodnikova odredba je bila tako dobro utemeljena, da je Ustavno sodišče v razsodbi št. 62 iz leta 1992 zapisalo: »Na osnovi pravkar navedenih ustavnih načel in načel mednarodnega prava ne more biti dvoma, da je varstvo priznane jezikovne manjšine polno zagotovljeno, z vidika rabe maternega jezika s strani vsakega pripadnika take manjšine, kadar se tem osebam dopusti, na naseljenem ozemlju manjšine, ki ji pripadajo, da niso prisiljene, da v odnosih z javnimi oblastmi uporabljajo jezik, ki ni njihov materni jezik.« Ne vem, ali si kdaj utegnil pazljivo prebrati tako imenovani »zaščitni zakon«, ali ga je utegnil prebrati kdo od tistih, s katerimi se običajno družiš, vsekar pa ti lahko zagotovim, da česa takega v »zaščitnem zakonu« ne boš našel.

V tej razsodbi je tudi lepo pojasnjeno, da nam ne pripada pravica do rabe slovenskega jezika, ker naj bi ne poznali italijanskega, temveč zato, ker ustava predpisuje enako družbeno dostojanstvo vseh državljanov. Toda tisti Slovenci, ki so sodelovali pri oblikovanju »zaščitnega zakona«, niso prepričali svojih levosredinskih somišljenikov, da je temu tako, ker verjetno tega niso niti sami doumeli.

Nazadnje sem si privoščil še nasprotovanje davčni terjatvi, ki ni bila opremljena s prevodom v slovenski jezik. Nasprotovanje je bilo seveda v slovenščini in pokazala se je priložnost za nov postopek pred Ustavnim sodiščem. Sodnica je 2. marca 1995 poslal svojo odredbo v Rim z vprašanjem o ustavni zakonitosti 122. člena civilnega postopnika. Tokrat je bilo Ustavno sodišče izredno hitro in že 22. januarja 1996 je bila izrečena razsodba št. 15, ki je po ostrbi graji deželi Furlaniji-Juljski Benečiji, ker v več kot tridesetih letih ni izdala izvršilnih predpisov za izvajanje 3. člena deželnega statuta, ugotovila, da je z ratifikacijo Osimske pogodbe postala zagotovo del pravnega reda italijanske države tista raven varstva slovenske manjšine, ki jo predvideva Posebni statut in leta 1954. Po vsem, kar si prebral, bi moral vedeti, da je neki Arhimed dejal »Dajte mi oporno točko in premaknil bom svet«. Navedene tri razsodbe Ustavnega sodišča so odlična oporna točka za uveljavitev varstva slovenske manjšine (in seveda vseh ostalih manjšin), toda iz »zaščitnega zakona« izhaja, da se nihče ni skliceval nanje in to dejstvo ponuja dva zaključka: 1. da »vodstvo« slovenske narodne skupnosti ni imelo pojma o obstoju in veljavi teh razsodb, 2. da se »vodstvo« slovenske narodne skupnosti ni hotelo sklicevati na te razsodbe, ker je zasledovalo neke druge interese.

Vse slovenske psovke, vključno s tistimi, ki so jih Slovenci prevzeli od Hrvatov, Madžarov, Nemcev in Italijanov, so pobožno vzdihovanje v razmerju s škodo, ki so jo povzročili tisti, ki so dopustili, da se je Italijanska republika ponovno slabo izkazala z »zaščitnim zakonom«, ki krši italijansko ustavo, deželni statut, Posebni statut, Osimski pogodbo, Evropsko listino o deželnih ali manjšinskih jezikih, Okvirno konvencijo o varstvu narodnih manjšin.

Razumem, da ti brez pomoči pravne službe, ki sta jo leta 2003 obljubili SKGZ in SSO, ne moreš tega razumeti. Toda kot ugleden filozof (tako se sliši v goriški deželi), bi lahko vsaj razumel prastari izrek »Si tacuisses, philosophus mansisses«.

Po odobritvi piškavega »zaščitnega zakona« se je začelo novo poglavje polomijade ljudi »v izpostavljeni legi«. A o tem drugič.

Samo Pahor

TA TEDEN

EDINOST

PRED 100 LETI

Tržaški Sokol je tudi tokrat priredil v Narodnem domu silvestrov večer: »Večer je uspel tako izborni, kakor le redkokedaj, na čimer gre vse priznanje marljivemu in delavnemu veselilnemu odseku, zlasti pa onim članicam, ki so se trudile z vsemi svojimi močmi, da je bil uspeh tem lepši.

Kmalu po napovedani uri se je napolnila dvorana najraznovrstnejšega občinstva, in galerija je bila tudi kmalu zasedena popolnoma. Spored je otvoril orkester bosenskega pešpolka s himno »Ljepa naša domovina« in je podal potem nekaj lepih orkesterskih točk, zlasti sekstet iz »Prodane neveste«. Svirali je tudi po končanem sporedu neumorno k plesu vse do štirih zjutraj.

Nato je nastopil gospod Dragutinović s prav dobro improvizacijo »Ženitev v starih in modernih časih«, ki je izzvala mnogo smeha. Pevsko društvo »Trst« je nato zapelo pod vodstvom svojega pevovodja profesorja Mirka Mokranjčev »Drugi rukovet srpskih narodnih pesama«, pozneje pa Bukovesilevga »Kito bolgarskih narodnih pesmi«. Zbor zasluži vso pohvalo zlasti za drugo točko, ki jo je podal res dobro, dočim je bila prva nekoliko brezizrazna.

Potem pa smo pozdravili na odru našo priljubljeno znanko, vrlo pevko gospo Zofko Štularjevo, ki je s svojim ljubkim nastopom in izbornim petjem tako navdušila občinstvo, da ni bilo ploskanja ne konca ne kraja. Zapela je nastopno pesem »Hane« iz operete »Pomladanski dih« in pa kuplet »To so momenti«, ki je izzval pravcati vihar smeha in odobravanja. Da bi le še našo vrlo Zefko zopet kmalu videli na našem odru! Igralci Dramatičnega društva so nam nato podali velezbavno enodejansko burko »V civilu«, ki je splošno ugajala in pobudila s svojimi izredno komičnimi prizori mnogo veselja. O polnoči se je potem dvignil zastor in prikazala se je krasna živa slika Sokolov in Sokolic s sokolsko zastavo v sredi. Ko smo si nato voščili srečno novo leto, je po dvorani začelo živahno plesno vrvenje, ki je potrajalo do štere zjutraj.«

TATEDEN

PRIMORSKI DNEVNIK

PRED 50 LETI

V Trstu in okolici so veselo praznovali novoletni večer: »Vsi lokali so bili polni in so bili odprti vso noč, marsikdo je novo leto pričakal doma v krogu svoje družine in prijateljev, mnogi meščani pa so se za novoletne praznike odpeljali na izlete v daljine in bližnje kraje, nekateri v hribe, drugi pa v obmorske kraje. Zaradi tega je bil te dni zelo velik promet osebnih avtomobilov v vse smeri. Velik promet so tudi zabeležili na mejnih blokih pri Škofijah, na Pesku in pri Fernetičih, ker je mnogo Tržčanov odšlo na silvestrovanje v Koper, Portorož, Opatijo in Ljubljano ter na Gorenjsko. Na Gorenjsko se je odpravljalo še večje število Tržčanov, a se je marsikdo premislil in je odšel v Istro, ker so prihajala poročila o poledici na cesti za Ljubljano.

Kakor vsako leto so tudi za to novo leto nekatera prosvetna društva priredila prijetno zabavo za svoje člane. Tudi te prireditve so bile povsod dobro obiskane. Tako je prosvetno društvo Barkovlje priredilo silvestrovanje za svoje člane in prijatelje v svojih prostorih v Ul. Cereto, prosvetno društvo »Škamperle« v dvorani stadiona »Prvi maj«, prosvetno društvo »Igo Gruden« v svojih društvenih prostorih, v Križu pa so priredili silvestrovanje v ljudskem domu.

Po mestnih ulicah je bil popoldne in zvečer velik promet, proti polnoči so se ulice spraznile, v prvih jutranjih urah pa so se vesele družbe vračale domov. Letos ni bilo opaziti v mestu takega metanja petard kot prejšnja leta, ker je policija strogo nastopala, v nekaterih predelih mesta, kakor pri Sv. Jakobu, ne pa v središču mesta, so pa po južnjaški navadi metal, ki so jih skozi okna na cesto prazne steklenice, stare čevlje, cunje, copate, itd., tako da so se morali paziti pešci in avtomobilisti, ki so šli tedaj mimo.

Na prvi dan leta se je ob štirih in trideset minut rodil letošnji prvi tržaški otrok Claudia Millo, tehta pa tri kilograme in osemsto gramov.«

MARIBOR

Z razstavo Ana Frank začetek meseca spomina na holokavst

Z včerajšnjim odprtjem gostujoče razstave Hiše Anne Frank iz Amsterdama pred spominsko ploščo na stopnišču Prve gimnazije Maribor so se začele letošnje prireditve, namenjene obeleževanju mednarodnega dneva spomina na žrtve holokavsta, ki potekajo pod imenom Spominjajmo se 2013. Razstava, ki bo na ogled do 29. januarja, pripoveduje presunljivo zgodbo o preganjanju in uničevanju Judov.

Načrt za njihovo uničenje je eno najbolj žalostnih poglavij človeške zgodovine in je predvideval popolno uničenje judovskih skupnosti po vsej Evropi. Pobijali so namreč ženske in otroke, stare in mlade, bolne in zdrave. Sedem desetletij po tem, ko so prve informacije o sistematičnem pobijanju Judov prišle na dan, se še vedno sprašujemo, kako je bilo to sploh mogoče, kdo je kriv za zločine in ali so tudi slovenski Judje doživeli tragično usodo genocida, so ob razstavi zapisali v sporočilu za javnost.

Mariborska razstava je sicer vsebinsko nekoliko razširjena z dodatkom Anini mariborski vrstniki, s katerim izpostavlja jo usode judovskih otrok in najstnikov iz Maribora med holokavstom.

Generalna skupščina OZN je 1. novembra 2005 sprejela resolucijo, s katero je razglasila 27. januar kot mednarodni dan spomina na žrtve holokavsta. Dolžnost zdajšnjih generacij in zgodovinopisja je namreč, da 68 let po koncu holokavsta preprečijo izgubo spomina na eno najtemnejših plati zgodovine minulega stoletja.

Spomin na holokavst in na tragedijo genocida pa ne sme biti le spomin na žrtve, pač pa tudi na tiste, ki so to največjo tragedijo iz prve polovice 20. stoletja preživeli. V Centru judovske kulturne dediščine Sinagoga Maribor, ki je nacionalni koordinatorski programov s področja učenja in spominjanja o holokavstu, vsako leto namenja posebno skrb prav tej tematiki. Ob včeraj odprti razstavi se bo v Mariboru in okolici ta mesec izvrstilo več dogodkov. Med drugim bo potekalo znanstveno srečanje pod naslovom Vsako leto eno ime: Neznani slovenski pravičniki iz Prekmurja in Primorske, velja pa omeniti tudi pogovor s Slavkom Goldsteinom in predstavitve njegovega zbornika Slovenski Judje.

Prej do novice na naši spletni strani

www.primorski.eu

NAŠ POGOVOR - Predsednik Združenja slovenskih športnih društev v Italiji Jure Kufersin

»Opažamo upad zanimanja za tekmovalnost«

»Pojav je treba preučiti, vedno več je mladih in manj mladih, ki se opredeljujejo za ljubiteljski šport«

Aprilski volilni občni zbor Združenja slovenskih športnih društev v Italiji bo precej drugačen od mnogih prejšnjih. Po dvaindvajsetih letih namreč na njem za predsednika prvič ne bo več kandidiral Jure Kufersin, ki je na čelu naše krovne športne organizacije vse od leta 1991. Obetajo se spremembe tudi v sestavi odbora. V zadnjem novoletnem intervjuju je dosedanjí predsednik podal neke vrste obračun in tudi nakazal nekaj smernic za naprej, priznal pa je tudi, da se sicer umika, a ne povsem.

22 let je dolga dobra. Kakšen je vaš obračun?

Upam si trditi, da je pozitiven. Ne le moje delo, temveč delo vseh odborov, ki sem jih vodil. Uspelo nam je postaviti naše športno gibanje skoraj ob bok drugim manjšinskim dejavnostim. Prej ni bilo tako. V naslednjih letih si bo treba prizadevati, da odpravimo še besedo »skoraj«. V glavi nekaterih še nimamo iste teže kot drugi. To je slabo za manjšino, če vemo, da ima naš šport opravlja z mladino, da vzgaja generacije, ki bodo morale prevzeti v manjšini odgovornosti.

Kateri so bili mejniki vašega predsednikovanja?

Prvi je bil, ko smo prvič dobili prispevke iz Italije, deset let za drugimi. To nam je omogočilo, da utrdimo svojo dejavnost in v večji meri pomagamo društvom. Dolga leta smo si prizadevali, da bi imeli v naših vrstah četrtega uslužbenca, strokovnjaka za delo na terenu z društvi. Več let je bila to postavka v proračunu, vendar smo se za zdaj sprijaznili, da s tem zaenkrat ne bo nič. Drugi mejnik je bil konec devet-

desetih let, ko nas je priznal CONI. Tretji pa, ko nas je deželni odbor CONI uvrstil med ustanove za razvoj športa deželnega pomena, kar je še korak naprej.

Kaj pa osebna zadoščenja?

Stiki z ljudmi na terenu so mi dali največ.

In razočaranja?

Vse kar je povezano s spodletelimi poskusi sodelovanja med društvi.

Kaj se je najbolj spremenilo v tem času?

Potrebe in pričakovanja mladih. Opažamo upad zanimanja za tekmovalnost. Včasih smo se borili, zdaj igrajo. Ta pojav je treba natančno preučiti, da mladih ne izgubimo. Potrebujemo novo vizijo za naslednjih deset let. Večjo težo moramo nameniti ljubiteljstvu. Vedno več

čeli varčevati. Varčevanje je sicer zahtevalo celo serijo bolečih ukrepov, vendar obstoj ZSŠDI ni ogrožen, niti delovna mesta njegovih strokovno zelo usposobljenih uslužbencev, ki operativno lahko povsem samostojno vodijo našo organizacijo. Leto 2013 pa bo eno najtež-

jih za društva. Zaradi izjemne krize je vse manj majhnih sponzorjev, ki od nekdanjih predstavljajo hrbtenico finančnih virov naših društev. Tudi zaradi tega bo treba vse bolj nastaviti programe, ki še v večji meri gredo v smer sodelovanja med društvi. Vsekakor smo športniki pozitivni in konkretni ljudje in bomo gotovo znali pozitivno premagati tudi te ovire.

Kaj boste še prepustili v doto novemu odboru?

Zaradi pomanjkanja denarja do konca mandata ne bo večjih pobud, vendar poteka zdaj zelo pomembna akcija v zvezi z nogometom. Za sestanek so prosila sama društva, mi pa želimo priti na srečanje pripravljeni, zaradi česar smo pripravili analizo stanja in vrsto zelo inovativnih predlogov za razvoj nogometa pri nas v duhu sodelovanja med društvi. Če bo dovolj časa bomo razmišljanje razširili tudi na druge panoge, kot na primer košarko in odbojko, kjer pa so razmere bolj urejene in sodelovanja bolj utečena.

»Na Združenju smo pravočasno začeli varčevati. Obstoj ZSŠDI ni ogrožen«

Prosim.

Vodstvo Združenja mora biti enotno, sestaviti ga morajo odborniki, ki so vsebinsko in miselno na približno enaki valovni dolžini. Mi se na sejah nismo niti enkrat prešteali. Veliko je bilo diskusij, včasih smo se prerekli, a naposled za vsako odločitev vedno našli potrebno soglasje.

Pri nas je zelo aktualna razprava o potrebi po pomladitvi vodstvenih kadrov.

To je slabo zastavljena razprava. So mladi po letih, a stari po miselnosti in stari, ki imajo še veliko moči. Sam še ne mislim pustiti popolnoma vse. Zagotovo bom kandidiral v nadzorni odbor ali razsodišče. Pripravljen sem še naprej pomagati in svetovati. Pripravljen sem še naprej vzdrževati stike s Conijevimi organizacijami za promocijo športa, stike s Slovenijo in sorodnimi športnimi organizacijami na Avstrijskem in Madžarskem. Seveda pa se mora s tem strinjati novi odbor. Vsekakor že sedaj želim novemu odboru in vsem udeležencem v športu čim bolj pozitivno leto 2013.

Aleksander Koren

DZP doo-PRAE srl 2012 © Vse pravice pridržane

ALPSKO SMUČANJE - Danes slalom za svetovni pokal za ženske na Sljemenu

Vse v lov na Tino Maze

Slovenska šampionka premočno vodi v skupni uvrstitvi, na današnjem slalomu pa želi z zmago dodati še piko na i

ZAGREB - Na Sljemenu nad Zagrebom bo danes popoldne (prva vožnja ob 15.45, druga ob 18. 30) na sporedu šesti slalom za svetovni pokal za ženske, vsi, še posebej pa v slovenskem taboru, pa največ pričakujejo od Tine Maze. Slovenska smučarska šampionka je v letošnji sezoni brez konkurence. Doslej je v 17 tekmah zbrala že 1139 točk, najbližja zasledovalka v skupnem seštevku svetovnega pokala Maria Höfl Riesch pa za njo zaostaja za velikih 492 točk.

Najboljša nemška smučarka zadnjega desetletja se je pred dvema sezonama veselila velikega kristalnega globusa, o letošnjih predstavah Črnanke pa govori z izbranimi besedami. »Vedno gledam le svoje nastope in najprej moram biti sama na najvišjem možnem nivoju, če se želim približati najboljši. Tina letos vozi izjemno, in če bo nadaljevala v podobnem ritmu, jo težko kdor koli ogrozi. Ona je v vseh disciplinah vedno na zmagovalnem odru. To doslej ni uspevalo nikomur, niti moji otroški vzornici Janici Kostelić,« je ob prihodu v Zagreb dejala Nemka, ki je prav s hrvaško smučarsko šampionko ostala v zelo dobrih odnosih.

Po petih slalomih slovenska šampionka vodi s 310 točkami pred Slovakinko Veroniko Velez Zuzulovo, ki ima samo 5 točk manj in Nemko Höfl Rieschovo, ki jih ima 239. Poleg njih v najožji krog favoritinj sodita tudi Finka Tania Po-

Po dveh zaporednih drugih mestih želi Tina Maze tudi prvo letošnjo zmago v slalomu

ANSA

utiainen in komaj 17-letna Američanka Mikaela Shiffrin, ne smemo pozabiti tudi na Avstrijke, ki iz tekme v tekmo stopnjujejo formo. Vsekakor bo Tina Maze storila vse, da po dveh zaporednih drugih mestih tudi v slalomu stopi na najvišjo stopničko in še utrdi vodstvo v skupni ter posebni slalomski uvrstitvi.

Poleg Mazejeve bo slovenske barve danes

branila še Ilka Štuhec, italijanska izbrana vrsta, ki ji letos ne gre preveč dobro, pa bo imela kar šest predstavnic, in sicer sestre Irene in Elena Curtoni, Manuelo Moelgg, Chiaro Costazza, Michelo Azzola in Nicole Gius, ki so se do včeraj pripravljale v Ravasclettu.

V nedeljo se bodo v Zagrebu pomerili še moški.

Tenis: Avstralci boljši od Italijanov

V dvoboju tretjega kroga teniškega Hopmanovega pokala v skupini A je reprezentanca Avstralije v Perthu premagala Italijo z 2:1 in tako ostala v igri za uvrstitev v finale. V prvem dvoboju je Bernard Tomić premagal Andreasa Sepija s 6:3, 7:5, potem pa je Ashleigh Barty slavila proti Francesci Schiavone s 6:0, 6:3. V igri dvojic sta Schiavone in Sepi premagala par Barty - Tomić z 2:6, 6:4, 10:3.

Đoković in Ennisova športnika leta

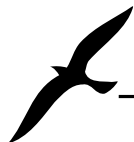
Srbski teniški igralec Novak Đoković in zlata britanska atletinja Jessica Ennis sta evropska športnika leta 2012 po izboru evropske sekcije Mednarodnega združenja športnih novinarjev (Aips). Teniška številka ena Đoković je že drugič zapored prepričal evropske športne novinarje, Ennisova je prvič prejela omenjeno lovoriko.

Schlierenzauer dobil kvalifikacije

Avstrijec Gregor Schlierenzauer je bil najboljši v kvalifikacijah tretje tekme novoletne turnee smučarskih skakalcev v Innsbrucku. Drugo mesto so si razdelili Norvežan Anders Jacobsen ter Poljaka Kamil Stoch in Maciej Kot. Najboljši Slovenec je bil s 6. daljavo Peter Prevc, na današnji tekmi bodo tudi Jaka Hvala s 23. daljavo in Robert Kranjec, ki je bil mesto slabši, ter Matjaž Pungertar z 29. daljavo.

Mancini in Balotelli sta se stepla

Trener Manchester Cityja Roberto Mancini in napadalec ekipe Mario Balotelli sta se na včerajšnjem treningu sprla in stepla. Hujše merjenje moči so preprečili člani strokovnega štaba angleških prvakov. Do prepira je prišlo, ko je Balotelli neprevidno startal na soigralca Scotta Sinclaira, kar je razjezilo Mancinija.

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM Na kanalu 103

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi V ospredju
21.05 Iz arhiva: Gospel koncert: The Harlem messengers of New York, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.10 Aktualno: UnoMattina caffè **6.30** Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: Uno-Mattina **7.00** 8.00, 9.00, 11.00 Dnevnik **12.00** Odd.: La prova del cuoco **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Verdetto finale (v. V. Maya) **15.15** Film: Lassie (pust., '05) **17.00** Dnevnik **17.15** Film: Cuore di cioccolato (rom., '08) **18.50** Kviz: L'eredità (v. C. Conti) **20.00** Dnevnik **20.30** Igra: Af-fari tuoi (v. M. Giusti) **21.10** Odd.: Super-quark **23.25** Film: Tutte le strade portano a casa (dram.) **0.45** Odd.: L'appuntamento

Rai Due

7.30 Odd. za otroke: Cartoon Flakes **8.00** Film: Topolino, Paperino, Pippo – I tre moschettieri (anim.) **9.00** Film: Red e Toby Nemiciamici 2 (anim.) **10.00** Aktualno: Tg2 Insieme **11.00** Variete: I fatti vostri **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Film: Miracolo d'amore (kom., '09)

15.30 Film: Baciati dalla sfortuna (kom., '06, i. Lindsay Lohan) **17.00** Nan.: Crusoe **17.45** Dnevnik in športne vesti **18.45** Nan.: Squadra Speciale Cobra 11 **19.35** Nan.: Il commissario Rex **20.30** 22.50 Dnevnik **21.05** Film: Corsa a Witch Mountain (pust.) **23.05** Film: Mongol (zgod., '07)

Rai Tre

6.00 Aktualno: Rai News Morning News **6.30** Il caffè di Corradino Mineo **7.00** Aktualno: Tgr Buongiorno Italia **7.30** Aktualno: Tgr Buongiorno Regione **8.00** Film: La moglie è uguale per tutti (kom., '55) **9.35** Speciale cinema in Tv – Cinema d'oggi **9.50** Nan.: L'ispettore Derrick **10.40** Dok.: La Storia siamo noi **11.35** Nan.: Lassie **12.00** Dnevnik **12.25** Rubrika: Le storie – Diario italiano **12.55** Dok.: Fuori Geo **13.10** Nad.: Lena, amore della mia vita **14.00** Deželni dnevnik, Dnevnik in vremenska napoved **14.50** Aktualno: Tgr Leonardo, Tgr Piazza Affari, sledi Dnevnik L.I.S. **15.10** Nan.: La casa nella prateria **16.00** Rubrika: Cose dell'altro Geo **17.40** Dok.: Geo & Geo **19.00** Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.10** Comiche all'italiana **20.35** Film: Un posto al sole **21.05** Film: Cars, motori ruggenti (anim.) **23.15** Nočni in deželni dnevnik **23.30** Nan.: C'era una volta

Rete 4

6.20 Mediashopping **6.50** Nan.: T. J. Hooker **7.45** Nan.: Miami Vice **8.40** Nan.: Hunter **9.50** Nan.: I Carabinieri **10.50** Aktualno: Ricette di famiglia **11.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.00** Nan.: Un detective in corsia **12.55** Nan.: La signora in giallo **14.00** Dnevnik **14.45** Aktualno: Lo sportello di Forum (v. R. Dalla Chiesa) **15.35** Film: L'uomo venuto dal Kremolino (nei panni di Pietro) (dram., ZDA, '68) **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Nan.: Walker Texas Ranger **21.10** Film: Sea Wolf – Il lupo di mare (dram., Nem., '08) **0.35** Storie di confine

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.00** Dnevnik **8.40** Film: I 12 cani di Natale **10.30** Film: La fabbrica di Natale **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nan.: Beautiful **14.10** Film: Mr. Clause **16.45** Film: Una valigia per farli conoscere (kom., ZDA, '08) **18.50** Kviz: Avanti un altro! (v. P. Bonolis) **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Striscia la notizia – La voce dell'insolvenza (v. E. Greggio, M. Hunziker) **21.10** Film: 4 padri single (kom., It., '04) **23.35** Rotocalco: Supercinema

Italia 1

6.50 Risanke **8.55** Film: Il gigante di ferro (anim.) **10.35** Film: Beethoven 2 **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** Risanke: Futurama **14.10** Risanke: Simpsonovi **14.35** Risanke: What's my destiny Dragon Ball

15.00 Film: I Flintstones in Viva Rock Vegas **16.50** Film: Il dottor Dolittle 5 (kom., ZDA) **18.30** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.20** Nan.: CSI – Scena del crimine **21.10** Nan.: Neverland **23.00** Film: Appuntamento sotto il vischio (fant., Kan., '06)

La 7

7.00 7.50 Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **9.55** Aktualno: Coffee Break **11.00** Nan.: The South **12.10** Rubrika: Ti ci porto io... in cucina con Vissani **12.30** 19.05 Rubrika: I menù di Benedetta **13.30** Dnevnik **14.05** Film: Come uccidere vostra moglie (kom., ZDA, '65) **16.10** Nan.: 4 donne e un funerale **17.15** Nan.: Il commissario Cordier **20.00** Dnevnik **20.30** Otto e mezzo

21.10 Recital di Corrado Guzzanti
0.25 Aktualno: Omnibus notte

Tele 4

7.00 8.30, 13.20 Deželni dnevnik **7.25** 12.45 Aktualno: Musa Tv **7.35** Dok.: La Cina imperiale **13.00** Le ricette di Giorgia **13.45** Rubrika: Qui studio a voi stadio **17.00** Dnevnik **17.30** Film: Il monaco di Moza (kom., It., '63) **19.10** Italia Economia e Prometeo **19.30** Dnevnik **20.00** Aktualno: Happy Hour **20.30** Deželni dnevnik **21.00** Film: I cinque volti dell'assassino (triler, ZDA, '63) **22.45** Aktualno: Salus Tv **23.02** Deželni dnevnik in vremenska napoved **23.35** Film: La mia Geisha (kom., ZDA, '62)

Slovenija 1

6.15 Odmevi **7.00** Dobro jutro **10.15** Odd.: Martina in ptiče strašilo **10.25** Lutk. nan.:

Bisergora **10.40** Odd.: Profesor Pustolovec **11.00** Odd.: Fircologi **11.25** Nan.: V dotiku z vodo **12.00** Sveto in svet **13.00** Poročila, športne vesti, vremenska napoved **13.35** Slovenija v letu 2012 **15.00** Poročila **15.10** Mostovi – Hidak **15.50** 18.35 Risanke **16.45** Dobra ura **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **18.00** Odd. za otroke: Infodrom **18.05** Odd. za mlade: Razred zase **18.55** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.30** Slovenska kronika **20.00** Helena Blagne in Dunajski dečki, koncert **21.40** Melodije bratov Avenik, pon. **22.00** Odmevi, športne vesti in vremenska napoved **23.05** Polnočni klub: Kovači sreče

Slovenija 2

7.00 Otroški program: OP! **8.00** Otroški infokanal **8.50** Infodrom **8.55** Zabavni infokanal **9.45** Dobra ura **11.10** 12.25 Nordijsko smučanje: svetovni pokal v smučarskih tekih, 3 km in 5 km (Ž), prenos **13.40** Nordijsko smučanje: novoletna skakalna turneja, prenos **15.35** 18.50 Alpsko smučanje: svetovni pokal: slalom (Ž), 1. in 2. vožnja, prenos **16.45** Osmi dan **17.25** Biatlon: svetovni pokal, štafeta (M), prenos **19.20** Alpe-Donava-Jadran **20.00** Dok. serija: Čudesa Osončja **20.50** Nan.: Starši v manjšini **21.20** Nan.: Scott in Bailey

22.10 Film: R (krim., Danska, '10, i. Johan Philip Asbæk)

Slovenija 3

6.00 20.50, 22.00 Sporočamo **6.05** Dnevnik Tv Maribor **6.35** Primorska kronika **7.25** 9.25, 12.30 Evropski premislek **7.30** 20.00, 23.05 Aktualno **8.00** 9.30, 10.30, 15.30, 17.25 Poročila **8.10** 10.45 Žarišče **8.25** Beseda volilcev **9.40** 17.45 Kronika **12.40** Politik, to sem jaz! **13.30** Prvi dnevnik **13.55** SVS, izbor **19.00** Dnevnik **19.25** Beseda volilcev **19.30** 21.50 Kornika **20.15** 23.40 Tedenski pregled **21.30** 23.20 Žarišče

Koper

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.20** Euronews **14.25** Vesolje je... **14.55** Film: Robin Hood **16.25** 23.10 Športna odd. **18.00** Univerza **18.20** Bukvožerček **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.10, 0.40 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Vsedanes aktualnost **20.00** Ciak Junior **20.30** Effe's Inferno – Peklenski izbor **21.15** AS SP Zagreb: Slalom (ž) 2. vožnja, posnetek **22.25** Iz arhiva po vaših željah

Tv Primorka

8.00 Dnevnik TV Primorka, vremenska napoved, kultura in videostrani **8.35** 10.00, 17.00 Tv prodajno okno **8.45** Pravljica **9.00** 18.30 Naš čas **10.30** Videostrani **17.30** Najstniški FENS 2012 **19.30** Dnevnik TV Primorka, vremenska napoved, kultura **20.00** Med nami **20.40** Aktualno **21.30** Dnevnik TV Primorka, vremenska napoved, kultura **22.00** Glasbeni večer, sledi TV prodajno okno, videostrani

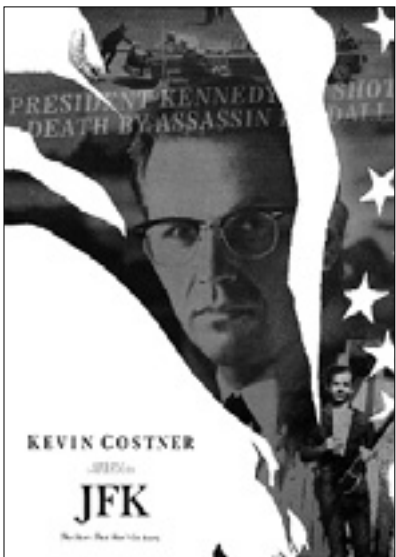
POP Pop TV

6.55 Risane in otr. Serije **8.20** 18.05 Serija: Larina izbira **9.10** 10.15, 11.35 Tv prodaja **9.25** 16.05 Nad.: Brezno ljubezni **10.45** 17.10 Nad.: Kot ukaže srce **12.05** Misli zdravo **12.10** Nan.: Blue Bloods **13.00** 24UR ob enih **14.00** Dok. serija: Vzgoja po pasje **14.25** Serija: Tv Dober dan **15.10** Nan.: Ko listje pada **17.00** 24UR - popoldne **18.55** 24UR - vreme **19.00** 24UR - novice **20.00** Film: IQ (rom., ZDA, '94, i. M. Ryan) **21.00**

24UR – zvečer **22.10** Film: Zaljubljen v Gra-ce (rom., ZDA, '06) **23.00** Eurojackpot

Kanal A

7.10 Risane serije **9.05** Nan.: Frasier **9.35** 14.20 Nan.: Moja super sestra **10.00** 17.05 Nan.: Alarm za Kobra 11 **10.55** Astro TV **12.25** Tv prodaja **13.00** 18.55 Nan.: Na kraju zločina - Miami **13.50** Nan.: Frasier **14.50** Film: Plovba v Avstralijo **16.35** Nan.: Šola za pare **18.00** 19.45 Svet, Novice **20.00** Film: Velik zadetek

21.35 Film: J. F. K.

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 V novi dan; 10.00 Poročila; 10.10 V novi dan - Kulturne diagonale; 11.00 Studio D; 13.20 Zborovski utrip; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.20 Otroški kotiček; 14.40 Jezikovna rubrika; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.30 Odprta knjiga: Bojan Pavletič: Devet velikih jokov - 6. nad.; 18.00 Kulturni dogodki; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30, 0.00 Poročila; 5.00 Jutro na RK; 7.00 Jutranjik; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Pogovor s sinoptikom; 8.45 Kronika; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.20 Prireditve danes; 10.00 Evropa osebno; 11.00 Pesem in pol; 12.30 Opoldnevnik; 13.30 Rekel in ostal živ; 14.00 Aktualno; 15.30 DIO; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Bla bla radio; 19.00 Dnevnik; 19.30 Rončel na obali; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Ari Zona.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00-10.00 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.15 Caleidoscopio Istriano; 8.35, 17.33 Euroregione News; 8.40 Robe del mio orto; 8.50, 15.05 Pesem tedna; 9.00 Nel paese delle donne; 9.35 Appuntamenti; 10.10 Vremenska napoved; 10.15, 19.15 Sigla single; 10.25 Televizijski in radijski programi; 10.35-12.28, 20.30-22.30 Il vaso di Pandora; 12.30 Dogodki dneva; 13.00 Sulla via delle Indie; 13.35 Ora musica; 14.00 La biblioteca di Babele; 14.35, 20.00 My radio; 15.30 Dogodki dneva; 16.00-18.00 Pomeriggio ore quattro; 19.00 Etnobazar; 19.30 Večerni dnevnik; 22.30 Sonoricamente Puglia; 23.00 The magic blues; 0.00 RSL.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 5.00-9.00 Jutranji program; 5.30 Jutranja kronika; 5.50, 19.40 Iz sporedov; 6.10 Rekreacija; 6.15 112, 113 - nočna kronika; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Pregled slovenskega tiska; 7.40 Gremo naokrog; 8.05 Svetovalni servis; 8.40, 16.15, 19.30 Obvestila; 9.10 Dobra glasba, dober dan; 9.30 Siempre Primeros; 10.00 Poročila; 10.05 Radio Gaga; 11.15 Radi imamo Radio; 11.45 Od muhe do slona; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slovenske glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13.-ih; 13.20 Obvestila in osmrtnice; 14.30 Labirinti sveta; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 DIO; 17.00 Studio ob 17.-ih; 18.15 Gremo v kino; 19.00 Radijski dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Kulturni fokus; 21.05 Slovencem po svetu; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Info. odd. v angleščini in nemščini; 22.40 O morju in pomorščakih; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 6.40 Športna zgodba; 6.45 Vreme - Agencija RS za okolje; 7.00

Kronika; 7.30 Vreme - podatki; 8.15 Dobro jutro; 8.25 Vreme, temperature, onesnaženost zraka; 8.45 Kulturne prireditve; 8.50 Spored; 9.15, 17.45 Naval na šport; 9.35, 16.33 Popevki tedna; 9.55-12.30 Svetovni dan srca; 10.00, 10.45, 11.10 Izvidnica; 11.35, 14.20, 17.35 Obvestila; 12.00 Izvidnica; 12.45 Minute za rekreacijo; 13.00 Danes do 13.-ih; 13.25 Napoved sporeda; 14.00 Kulturnice; 14.35 Izbor popevk tedna; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.45 Centrifuga; 17.00 Vreme; 17.10 Evrotip; 18.00 Express; 19.00 Dnevnik; 19.30 Stop pops 20 in novosti; 20.30 Nova elektronika; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Klub klubov.

SLOVENIJA 3

6.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Jutranja kronika; 7.20 Spored; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Eppur si muove; 11.25 Izpod peresa skladateljev; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Petkov podarek; 13.30 Zborovski kotiček za mlade; 14.05 Oder; 14.35 Divertimento; 15.30 DIO; 16.05 Napoved sporeda; 16.15 Svet kulture; 16.30 Podobe znanja; 17.00 Recital; 18.30 Likovni odmevi; 19.00 Allegro ma non troppo; 19.30 Povabilo na koncert; 22.05 Zborovska glasba; 23.00 Jazz ars; 23.55 Lirični utrinek (pon.).

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12.-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17.-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; - Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-6.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sol in paper (105,5 MHz).

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ
Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, faks 040 7786339
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 356320, faks 0481 356329
email: gorica@primorski.eu
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, faks 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>
Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, faks 040 7786339
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €
Celoletna naročnina za leto 2013 220,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €
Letna naročnina za Slovenijo za leto 2013 220,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povišek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 21%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvo, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 uri.

Anticiklon osredotočen nad Iberskim polotoku se širi nad Severno morje, zaradi česar je spust blagih tokov proti Italiji vendar severne Alpe nas varujejo. Za nekaj dni, bodo precej visoke temperature na visoki nadmorski višini s temperaturno inverzijo.

Nad jugozahodno Evropo in Alpami je območje visokega zračnega tlaka. Topla fronta se počasi pomika čez zahodno in srednjo Evropo proti vzhodu. S severnimi višinskimi vetrovi doteka k nam nekoliko toplejši in bolj suh zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzhaja ob 7.45 in zahaja ob 16.35
Dolžina dneva 8.50

LUNINE MENE
Luna vzhaja ob 24.00 in zahaja ob 10.56

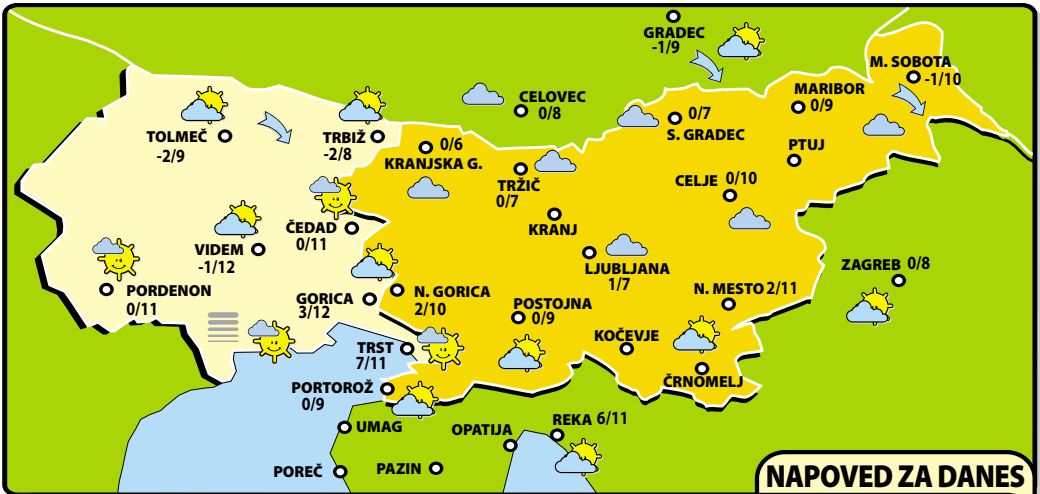
PLIMOVANJE
Danes: ob 3.30 najvišje 37 cm, ob 11.01 najnižje -17 cm, ob 16.53 najvišje -6 cm, ob 21.15 najnižje -14 cm.
Jutri: ob 4.24 najvišje 39 cm, ob 12.09 najnižje -30 cm, ob 18.49 najvišje 2 cm, ob 22.44 najnižje -8 cm.

BIOPROGNOZA
Vremenski vpliv bo sprva ugoden, sredi dneva se bo prehodno povečala vremenska obremenitev in proti večeru popustila.

MORJE
Morje je rahlo razgibano, temperatura morja 10 stopinj C.

SNEŽNE RAZMERE (v cm)	
Kanin - Na Zlebeh ... 100	Piancavallo 45
Vogel 45	Forni di Sopra 60
Kranjska Gora 40	Zoncolan 40
Krvavec 70	Trbiž 40
Cerkno 50	Osojščica 55
Rogla 70	Mokrine 65
Mariborsko Pohorje 40	Podkloster 30
Civetta 90	Bad Kleinkirchheim ... 50

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

NAPOVED ZA DANES

Rahlo pooblačeno bo ali spremenljivo. Možne bodo meglice po nižinah.

Ponekod po nižinah bo megla ali nizka oblačnost. Najnižje jutranje temperature bodo od -4 do 1, ob morju okoli 4, najvišje dnevne pa od 6 do 12 stopinj C.

NAPOVED ZA JUTRI

Rahlo pooblačeno bo in spremenljivo bo.

Jutri bo na Primorskem precej jasno, drugod zmerno do pretežno oblačno. Ponekod na vzhodu in severu države bo občasno rahlo deževalo, pihal bo severozahodnik.

Camera di Commercio Trieste

Bivanje v NAJEMU ti dela preglavice?

STORITVI PORAVNAVE LAHKO ZAUPAŠ

Najhitrejši, najučinkovitejši in najugodnejši način za razrešitev sporov

Obrni se na Tržaško Trgovinsko Zbornico

conciliatio-trieste@ts.camcom.it www.ts.camcom.it

MOSKVA - Protest zaradi davkov

Gerard Depardieu od včeraj ruski državlján

MOSKVA - Ruski predsednik Vladimir Putin je včeraj podpisal dekret, s katerim je francoskemu igralcu Gerardu Depardieuju podelil rusko državljanstvo. Zvezdnik je nedavno zagrozil, da se bo odrekel francoskemu državljanstvu v znak protesta proti zvišanju davkov za najbogatejše. Odločitev francoskega ustavnega sveta, ki je v nedeljo zavrnil 75-odstotno obdavičitev najpremožnejših državljanov, po besedah Depardieuja ni spremenila ničesar, zato ostaja v Belgiji, kamor se je preselil, da bi se izognil plačilu spornega davka. Francoska vlada je medtem sporočila, da bo vztrajala pri uveljavitvi večje davčne obremenitve za vse, ki zaslužijo več kot milijon evrov na leto, in bo sprejela ukrepe, ki bodo skladni z ustavo.

Gerard Depardieu ANSA

Putin je minul mesec na letni novinarski konferenci izjavil, da je pripravljen dati ruski potni list Depardieuju, če bi ta to želel. »Če se Gerard res želi preseliti v Rusijo ali dobiti ruski potni list, bo ta zadeva pozitivno rešena,« je dejal.

64-letni zvezdnik filma Cyrano de Bergerac je pred tem napovedal, da se bo odrekel francoskemu državljanstvu in da namerava pridobiti belgijski potni list. Njegova selitev v Nechin, belgijsko vas blizu francoske meje, ki je znano pribežališče francoskih bogatašev, je v Franciji sprožila burne polemike.

Indonezijsko mesto ženskam prepovedalo vožnjo na motornih kolesih razkrcenih nog

DŽAKARTA - Mesto v indonezijski provinci Aceh, kjer vlada šeriat-sko pravo, je ženskam prepovedalo, da kot sopotnice moškega voznika na motornih kolesih sedijo z razkrcenimi nogami. Cilj prepovedi, o kateri so prebivalce obvestili z letaki, je po besedah župana mesta Lhokseumawa Suaidija Yahye obvarovati moralo in vedenje ljudi.

V skladu z novo ureditvijo bodo ženske lahko na motornih kolesih se-dele le še z nogami postrani, saj z razkrcenimi nogami kršijo islamske vred-note. »Ko vidite žensko razkrcenih nog na motornem kolesu, zgleda kot moški. Če pa sedi postrani, zgleda kot ženska,« je pojasnil Suaidi. Poleg tega potniki, ki sedijo postrani, redkeje padejo s kolesa, je dodal. Lokalna vlada bo o uredbi odločala čez mesec dni, po tem pa bi lahko prepoved po-stala zakon na lokalni ravni, je še pojasnil Suaidi. V tem primeru bo ne-spoštovanju zakona avtomatično sledila kazen.

Nekateri znani muslimanski aktivisti so se na odločitev župana že odz-vali s kritiko. Vožnje motornega kolesa naj namreč šeriatsko pravo ne bi ure-jalo. Domnevne uredbe šeriatskega prava pa bi bilo ob morebitni uzakonitvi treba presojati z zdravo pametjo, je menil aktivist Ulil Abshar Abdalia. (STA)